

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, <https://www.finarbitr.cz>

Navrhovatel

Instituce

MONETA Money Bank, a.s.
IČO 256 72 720
Vyskočilova 1422/1a
14000 Praha 4 - Michle

Č. j. FA/SR/SU/493/2017 - 14

Praha 2. 1. 2019

Nález

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 9. 5. 2017 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci, vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o povinnosti Instituce zajistit výmaz negativního záznamu o závazku Navrhovatele ze smlouvy o úvěru č. ■ ze dne 21. 7. 2000 z Bankovního registru klientských informací, a náhradě újmy ve výši 450.000,- Kč, takto:

- I. **Řízení o návrhu navrhovatele, ■, se v části, ve které se navrhovatel, ■, domáhá uložení povinnosti instituci, MONETA Money Bank, a.s., IČO 25672720, se sídlem Vyskočilova 1422/1a, 140 00 Praha 4, zajistit výmaz negativního záznamu o jeho závazku ze smlouvy o úvěru č. ■, kterou navrhovatel, ■, a společnost MULTISERVIS, a.s., IČO 49241150, se sídlem Sokolská 15, 120 00 Praha 2, uzavřeli dne 21. 7. 2000, z Bankovního registru klientských informací, podle § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastavuje.**
- II. **Návrh navrhovatele, ■, se v části, ve které se navrhovatel, ■, domáhá vůči instituci, MONETA Money Bank, a.s., náhrady újmy ve výši 450.000,- Kč (slovy: čtyři sta padesát tisíc korun českých), podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.**

Odůvodnění:

1. Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se domáhá, aby finanční arbitr uložil Instituci povinnost „nechat okamžitě vypsat“ z Bankovního registru klientských informací (dále jen „BRKI“) negativní záznam o závazku Navrhovatele ze smlouvy o úvěru, protože Navrhovatel tento závazek splatil již v roce 2002 a záznam ohledně prodlení Navrhovatele s úhradou tohoto závazku měl být v BRKI evidován pouze po dobu 4 let od tohoto splacení.

Navrhovatel se současně domáhá náhrady majetkové a nemajetkové újmy, kterou mu Instituce způsobila tímto neoprávněným záznamem v BRKI, protože mu tím znemožnila získat od bankovního poskytovatele hypoteční úvěr na pořízení vlastního bydlení a tři spotřebitelské úvěry, protože Navrhovatel vypadal „jako někdo, kdo si neumí plnit svoje povinnosti, kdo je neplatič“.

Finanční arbitr pro účely tohoto řízení zjistil, že dne 21. 7. 2000 uzavřeli Navrhovatel a společnost MULTISERVIS, a.s., IČO 49241150, se sídlem Sokolská 15, 120 00 Praha 2 (dále jen „Původní věřitel“), smlouvu o úvěru č. ■, ve které se Původní věřitel zavázal

poskytnout Navrhovateli úvěr na pořízení mobilního telefonu ve výši 4.320,- Kč a Navrhovatel se naproti tomu zavázal poskytnuté prostředky Původnímu věřiteli vrátit a zaplatit úroky, to vše v 10 měsíčních splátkách po 537,- Kč splatných vždy k 28. dni v měsíci počínaje dnem 28. 8. 2000 (dále jen „Smlouva o úvěru“).

Smlouva o úvěru je podle svého obsahu i označení smlouvou o úvěru ve smyslu § 497 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“).

Finanční arbitr považuje Navrhovatele pro účely tohoto řízení za spotřebitele ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že by Navrhovatel ve smluvním vztahu s Institucí nevystupoval jako fyzická osoba, která nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak od roku 2001 definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Výslovná úprava spotřebitelských smluv se stala součástí právního řádu České republiky novelou zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „starý občanský zákoník“), provedenou zákonem č. 367/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále jen „novela starého občanského zákoníku“), která do starého občanského zákoníku vložila s účinností od 1. 1. 2001 ustanovení o spotřebitelských smlouvách.

Přesto přiznání ochrany zaručené spotřebitelským právem osobám, které vystupovaly ve smluvních vztazích v postavení odpovídajícím postavení spotřebitele, ještě před tím, než novela starého občanského zákoníku nabyla účinnosti, dovodil Ústavní soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 15. 6. 2009, sp. zn. I. ÚS 342/2009, ve kterém k ochraně spotřebitele v právním řádu České republiky před rokem 2001, resp. před účinností novely, a to že *„[v]ýchodiskem spotřebitelské ochrany je postulát, podle něhož se spotřebitel ocitá ve fakticky nerovném postavení s profesionálním dodavatelem, a to s ohledem na okolnosti, za nichž dochází ke kontraktaci, s ohledem na větší profesionální zkušenost prodávajícího, lepší znalost práva a snazší dostupnost právních služeb a konečně se zřetelem na možnost stanovovat smluvní podmínky jednostranně cestou formulářových smluv... Společným znakem této nové kogentní právní úpravy je tedy snaha cestou práva vyrovnat tuto faktickou nerovnost, a to formou omezení autonomie vůle. Ústavní soud je přesvědčen, že takových podmínek je třeba cestou výkladu podústavního práva dosáhnout i v případě 'de facto' spotřebitelských vztahů vzniklých před nabytím účinnosti výše zmíněného zákona č. 367/2000 Sb., neboť materiálně nahlíženo pozice kontrahenta uzavírajícího smlouvu před nabytím účinnosti tohoto zákona se nikterak nelišila od spotřebitele uzavírajícího smlouvu již v režimu spotřebitelských smluv“.*

Z veřejného výpisu z obchodního rejstříku finanční arbitr zjistil, že Původní věřitel byl obchodní společností a držitelem živnostenského oprávnění s předmětem podnikání „Poskytování úvěrů a půjček“ s datem vzniku oprávnění 1. 4. 1998 a datem zániku oprávnění dne 30. 6. 2008, na jehož základě byl Původní věřitel v době uzavření Smlouvy o úvěru oprávněn poskytovat úvěry z vlastních zdrojů.

Z veřejného výpisu z obchodního rejstříku finanční arbitr dále zjistil, že smlouvou o vkladu části podniku uzavřenou dne 9. 9. 2010 byla část podniku Původního věřitele označená jako „Kreditní karty“ převedena do Instituce jako vklad ke zvýšení základního kapitálu, Instituce tedy vstoupila do pozice Původního věřitele, protože pohledávka Původního věřitele ze Smlouvy o úvěru byla součástí podniku.

Instituce je bankou podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“), a mezi její hlavní činnosti patří podle § 1 odst. 1 písm. b) zákona o bankách poskytování úvěrů. Instituce je oprávněna k výkonu této činnosti na základě licence udělené Českou národní bankou. Jelikož finanční arbitr při zkoumání podmínek řízení nezjistil žádné skutečnosti, které by zpochybnilly, že Instituce v předmětném

smluvním vztahu vystupuje v postavení věřitele při poskytování jiného úvěru, považuje finanční arbitrážní instituci za instituci ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi.

Finanční arbitráž je tedy příslušný k rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí, protože se jedná o spor mezi spotřebitelem a věřitelem ze smlouvy o jiném úvěru ve smyslu § 1 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

BRKI je společná databáze údajů vytvořená na základě informací, které si vzájemně poskytují banky o smluvních (úvěrových) vztazích mezi bankami a jejich klienty, a byl zřízen na základě § 38a odst. 1 zákona o bankách.

3. Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel potvrzuje, že mu Původní věřitel poskytl na základě Smlouvy o úvěru úvěr, který Navrhovatel splatil v 10 splátkách, když poslední splátku uhradil dne 20. 2. 2002.

Navrhovatel tvrdí, že když si chtěl vzít v roce 2015 hypoteční úvěr od společnosti UniCredit Bank, zjistil, že je v BRKI u jeho osoby evidován negativní záznam ohledně Smlouvy o úvěru a že mu Instituce sdělila, že se tento záznam týká „penále za zpoždění v době od 2000-2002“ a že Instituce eviduje tuto informaci v BRKI od roku 2013.

Navrhovatel připouští, že splátky ze Smlouvy o úvěru nehradil vždy řádně a včas, ale namítá, že „jsem nikdy nevěděla, že tam jsou nějaké penále...nikdo nikdy mě neurgoval o jakoukoliv částku z prodlení, nikdo mi nikdy nic nepsal a podotýkám, bydlím na stejném místě již 27 let..., až v roce 2009 jsem dostala dopis od nějaké neznámé právní společnosti, kde po mně chtěli 837,-. Myslela jsem, že se jedná o podvod, a tak jsem jim odpověděla, že vůči této společnosti (rozuměj Instituci) nemám žádný závazek, a pokud by byl vznikl, jedná se o promlčecí dobu“. Po této komunikaci Navrhovatele opět nikdo ve věci jeho dluhu ze Smlouvy o úvěru nekontaktoval.

Navrhovatel namítá, že záznam o dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru měl být v BRKI evidován pouze do roku 2006, když tam měl být zapsán již v roce 2002 a „následně bych měla být vedena 4 roky v registru...Vždyť se jedná o promlčenou dobu, kterou zákon určil a kterou by měl každý dodržovat“.

Navrhovatel tvrdí, že mu Instituce neoprávněným záznamem v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru znemožnila získat hypoteční úvěr ve výši 1.500.000,- Kč, resp., 1.800.000,- Kč od společnosti UniCredit Bank a spotřebitelské úvěry od bankovních poskytovatelů ve výši 60.000,- Kč, 9.000,- Kč a 15.000,- Kč, když Navrhovateli v důsledku sporných záznamů v BRKI „žádná bankovní společnost nechtěla půjčit“. Navrhovatel tak v důsledku sporného záznamu v BRKI přišel o možnost pořídit si za prostředky z hypotečního úvěru vlastní bydlení a dále „byla nucena vzít půjčky (rozuměj úvěry ve výši 60.000,- Kč, 9.000,- Kč a 15.000,- Kč) od společností, které mají ■“. Navrhovatel proto uzavřel Smlouvu Provident, Smlouvu Fair Credit a další blíže nespécifikovanou smlouvu o úvěru se společností FairCredit, na jejichž základě získal úvěry v celkové výši 84.000,- Kč, avšak musel „vrátit ■, než kdybych si vzala půjčku od banky“.

Zamítnutí žádosti o hypoteční úvěr Navrhovatel dokládá Oznámením UniCredit Bank s tím, že z obsahu tohoto dokumentu vyplývá, že k zamítnutí žádosti Navrhovatele o hypoteční úvěr došlo jen „díky negativnímu zápisu v bankovním registru od společnosti Ge Money Bank“. Navrhovatel tvrdí, že BRKI v době podání žádosti o hypoteční úvěr neobsahoval vyjma záznamu ohledně Smlouvy o úvěru žádné další negativní záznamy týkající se závazků Navrhovatele. Pokud jde o kontokorent evidovaný v BRKI, který Navrhovateli poskytl

společnost Česká spořitelna (dále jen „Kontokorent ČS“), „na konci každého měsíce jsem nedokázala odhadnout zůstatek, který na účtu ponechat...jednalo se pouze o koruny, které byly ihned uhrazeny, tak tam žádný dluh nikdy nebyl. Ale co je podstatné, v době, kdy jsme byli žádat o hypotéku, byl kontokorent vyrovnán celý“.

Pokud jde o zamítnutý hypoteční úvěr ve výši 1.500.000,- Kč, resp. 1.800.000,- Kč, Navrhovatel tvrdí, že část tohoto úvěru ve výši 300.000,- Kč chtěl použít k nákupu pozemku a část tohoto úvěru ve výši 1.200.000,- Kč chtěl použít k výstavbě domu na takto zakoupeném pozemku. Pokud jde o doklady ohledně tohoto tvrzení, Navrhovatel v řízení žádné doklady nepředkládá, když pouze tvrdí, že výstavbu domu předběžně sjednal „u stavební firmy z Českého Těšína, která měla celou stavbu provádět, a to za 1.200.000,- Kč...čekali jsme pouze na souhlas banky o poskytnutí hypotéky, abychom uzavřeli smlouvu s touto firmou...Pozemek byl rovněž před zakoupením, a to od pana ■■■, který nám nabídl pozemek č. parcely ■■■ s evidenčním číslem ■■■ zhruba 6a v lokalitě ■■■ za cenu 300.000,- Kč a kupní smlouva měla být rovněž podepsaná po předběžném schválení žádosti o hypotéku“.

K Odvolání žádosti o hypoteční úvěr, resp. Rezervaci úrokové sazby Navrhovatel uvádí, že se tyto dokumenty nevztahují k Žádosti o hypoteční úvěr, ale k dřívější žádosti Navrhovatele o poskytnutí hypotečního úvěru, když Navrhovatel žádal společnost UniCredit Bank o hypoteční úvěr celkem dvakrát. Jelikož však Navrhovatel v souvislosti s dřívější žádostí zjistil, že této žádosti nebude kvůli negativnímu záznamu v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru vyhověno, svou žádost odvolal.

Co se týká úvěrů ve výši 60.000,- Kč, 9.000,- Kč a 15.000,- Kč, jejichž získání od bankovních poskytovatelů Navrhovatel ztížil negativním záznamem v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru, Navrhovatel připouští, že, „[d]oložit mé žádosti a zamítnutí ze všech bank, které jsem žádala o úvěr, nedokážu, protože jsem žádala prostřednictvím internetu a byla jsem rovněž odmítnuta emailem, který obsahoval pouze strohé zamítnutí bez udání důvodu, ale to jsem bohužel vymazala“.

Navrhovatel tvrdí, že mu Instituce způsobila negativním záznamem v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru i nemajetkovou újmu, když Navrhovatel zažíval „ostudné chvíle,... kdy jsem v bankách vypadala jako někdo, kdo si neumí plnit svoje povinnosti, kdo je neplatič. Lidé se na vás dívají jako na vyvržence“.

Navrhovatel proto od Instituce požaduje vedle okamžitého výmazu negativního záznamu ohledně Smlouvy o úvěru z BRKI i částku 450.000,- Kč za újmu, kterou mu tento záznam způsobil, když:

- částka ve výši 355.742,- Kč představuje škodu spočívající v uvažovaných nákladech Navrhovatele na zamítnutý hypoteční úvěr za období od dubna roku 2015 do ledna roku 2018 včetně, neboť Navrhovatel by na tento úvěr platil měsíční splátky „ve výši 10463 Kč, takže za těchto 34 měsíců to dělá 355742 Kč, které jsme mohli investovat do našeho bydlení a ne platit byt ve výši 13000 měsíčně“;
- částka ve výši 38.000,- Kč představuje škodu spočívající v uhrazených úrocích a poplatcích ze Smlouvy Provident, když Navrhovatel takto na úvěr ve výši 60.000,- Kč „musela jsem zaplatit 98000 Kč“, ačkoliv úhrada za srovnatelný úvěr „u banky je podstatně nižší“;
- částka 11.000,- Kč představuje škodu spočívající v uhrazených úrocích a poplatcích ze Smlouvy Fair Credit, když v případě úvěru od bankovního poskytovatele by Navrhovatel platil nižší náklady;
- částka 6.000,- Kč představuje škodu spočívající v uhrazených úrocích na blíže nespécifikovanou smlouvu o úvěru uzavřenou mezi Navrhovatelem a společností Fair Credit, když Navrhovatel na úvěr z této smlouvy ve výši „9000 a zaplatila jsem částku 15000“;

- částka ve výši 39.258,- Kč představuje náhradu nemajetkové újmy Navrhovatele v penězích, když třetí osoby nabyly přesvědčení, že Navrhovatel nesplácí své závazky řádně.

K dokladům k prokázání svých tvrzení ohledně shora uvedené újmy Navrhovatel doplňuje, že je třeba brát „do úvahy i fakt, že jsou věci, které, ač jsou nedoložitelné, mohou člověku ublížit fyzicky i psychicky, a to se stalo v tomto případě“.

5. Tvrzení Instituce

Instituce potvrzuje, že Původní věřitel uzavřel s Navrhovatelem Smlouvu o úvěru a že Navrhovatel dlužil Původnímu věřiteli a posléze Instituci z této smlouvy částku 893,- Kč, avšak, „[v] rámci vstřícnosti ze strany Instituce došlo k odpouštění dlužné částky a jejímu odpisu dne 19. 5. 2015“. Odpouštění dlužné částky Instituce dokládá Přehledem platební morálky.

Instituce potvrzuje, že v BRKI evidovala záznam o dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru, když k „[r]eportování informací o Smlouvě o úvěru do BRKI započalo v září 2010“, a to v souvislosti s vkladem části podniku Původního věřitele a následnou fúzí s Institucí, neboť Instituce má na rozdíl od Původního věřitele povinnost reportovat do BRKI údaje o všech svých klientech.

Dluh Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru evidovaný v BRKI vznikl v souvislosti s prodlením Navrhovatele s úhradou splátek úvěru z uvedené smlouvy. Původní věřitel účtoval Navrhovateli v souvislosti s tímto prodlením sankce v souladu s Obchodními podmínkami a Sazebníkem, když se tyto dokumenty staly součástí Smlouvy o úvěru na základě ujednání smluvních stran „[z]ákazník a Multiservis v dalším odkazují na úpravu obsaženou v obchodních podmínkách společnosti Multiservis, které jsou nedílnou součástí této smlouvy. Zákazník se s obchodními podmínkami seznámil, nemá k nim žádné výhrady a zavazuje se je dodržovat. Zákazník se seznámil se sazebníkem poplatků společnosti Multiservis“. Pokud jde o prohlášení Navrhovatele zahrnuté ve Smlouvě o úvěru, že souhlasí s případnými srážkami ze mzdy k úhradě jeho závazku ze Smlouvy o úvěru „včetně úroků a smluvní pokuty“, které je vloženo do bloku textu před podpisem smluvních stran, Instituce namítá, že „toto ustanovení je vzhledem k řešenému případu bezpředmětné, neboť rozhodující je odkaz na přiložené obchodní podmínky, které smluvní pokutu inkorporují“.

Instituce odmítá tvrzení Navrhovatele, že jej Původní věřitel ve věci jeho dluhu ze Smlouvy o úvěru nekontaktoval. Původní věřitel Navrhovateli „opakovaně, a to ke dni 31. 10. 2000, 1. 12. 2000, 31. 12. 2000, 31. 3. 2001, 1. 5. 2001, 1. 6. 2001 a 1. 7. 2001 zasílala korespondenci upozorňující na dlužné částky u Smlouvy o úvěru, a to na korespondenční adresu ■■■, přičemž žádná z této korespondence nebyla Instituci vrácena jako nedoručená. Korespondence ze dne 1. 12. 2000, 31. 12. 2000, 31. 3. 2001 a 1. 7. 2001 byla navíc zaslána doporučenou poštou“. Nadto Původní věřitel Navrhovatele ve věci jeho prodlení kontaktoval i telefonicky ve dnech 4. 12. 2000 a 2. 1. 2001, „kdy Navrhovatelka přislíbila dlužné částky uhradit“. K doložení tohoto tvrzení Instituce předkládá přehled komunikace Původního věřitele s Navrhovatelem z období mezi 4. 12. 2000 a 24. 3. 2009 s tím, že „[k]opii dané korespondence a nahrávek zmíněných hovorů však Instituce díky velkému časovému odstupu nemá k dispozici“. Instituce potvrzuje, že vymáhání pohledávky Původního věřitele ze Smlouvy o úvěru „bylo dále opakovaně předáváno do externích agentur, konkrétně v těchto termínech: od 16. 9. 2003 do 14. 5. 2004, od 25. 3. 2009 do 15. 10. 2009, od 17. 1. 2011 do 19. 5. 2011, přesto však k žádné úhradě závazku ze strany Navrhovatelky nedošlo“.

Instituce trvá na tom, že Původnímu věřiteli vznikl na účtované sankce nárok, když na Smlouvu o úvěru nelze aplikovat závěry Ústavního soudu České republiky ze dne

11. 11. 2013, sp. zn. I. ÚS 3512/11 (dále jen „Nález Ústavního soudu“), o tom, že sankční ujednání nelze v případě spotřebitelských smluv platně vložit do obchodních podmínek, neboť v něm soud řeší případ nepřiměřeného ujednání podle § 56 odst. 3 písm. g) zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, který byl účinný do dne 31. 12. 2013, „*kteřé zavazuje spotřebitele k plnění podmínek, s nimiž se neměl možnost seznámit před uzavřením smlouvy*“, tedy zákonné ustanovení, které nebylo v době uzavření Smlouvy o úvěru součástí právního řádu České republiky. Závěry Nálezu Ústavního soudu nelze vztáhnout na případ Smlouvy o úvěru také proto, že v tomto nálezu byl řešen případ, kdy spotřebitel neměl možnost se před uzavřením smlouvy seznámit s obchodními podmínkami. Navrhovatel však měl možnost se s Obchodními podmínkami a Sazebníkem seznámit před uzavřením Smlouvy o úvěru, když „*Smlouva o úvěru neklade na spotřebitele vysoké nároky ve smyslu srozumitelnosti a přehlednosti textu Smlouvy, a to ani z pohledu dnešní úpravy ochrany spotřebitele... Smluvní ujednání taktéž nevzbuzují dojem nepodstatného charakteru. Naopak, jak bylo uvedeno výše, vzhledem k tomu, že se jedná o prakticky jediná, na rubové straně Smlouvy uvedená smluvní ujednání, jsou přehledně uskupena do několika oddílů tak, aby měl spotřebitel možnost se s nimi seznámit ještě před podpisem samotné Smlouvy. Tento text navíc není nikterak rozsáhlý... Navrhovatel svým podpisem výslovně stvrdil, že se seznámil se zněním obchodních podmínek... a že s těmito dokumenty souhlasí... obchodí podmínky se nachází na druhé straně téže listiny jako smlouva samotná*“. Nadto, jelikož ustanovení § 55 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění účinném ode dne 1. 1. 2001, „*tj. první znění předmětných ustanovení*“, zakotvilo relativní neplatnost nepřiměřených ujednání, „*příčemž právo dovolat se relativní neplatnosti se promlčuje v obecné promlčecí lhůtě*“, právo Navrhovatele namítnout neplatnost ujednání Smlouvy o úvěru o sankcích „*bylo proto promlčeno nejpozději v roce 2003*“.

Ujednání o sankcích tedy bylo do Smlouvy o úvěru vloženo jak v souladu s tehdy účinnými právními předpisy, tak i s Nálezem Ústavního soudu, když „*striktní a bezvýjimečné trvání na tom, aby smluvní pokuta byla situována přímo do smlouvy, tedy v konkrétním případě ještě před podpisy smluvních stran, by představovalo přepjatě formalistický přístup*“, který ostatně podle Nálezu Ústavního soudu „*nepožívá právní ochrany*“.

Pokud jde o případný rozpor zahrnutí ujednání o sankcích do Obchodních podmínek se zásadami poctivého obchodního styku, který Nález Ústavního soudu také zmiňuje, výkonu práva Původního věřitele na účtované sankce by nebylo možné upřít soudní ochranu podle § 256 obchodního zákoníku, když to je možné pouze ve výjimečných případech. To opakovaně, např. v rozhodnutí ze dne 15. 12. 2011, sp. zn. 32 Cdo 3911/2010, nebo ze dne 15. 12. 2011, sp. zn. 32 Cdo 3911/2010, potvrdil i Nejvyšší soud České republiky, když v druhém uvedeném rozhodnutí konstatoval, že „*[k]orektiv zásadami poctivého obchodního styku má být poslední možností (ultima ratio), jak – ve výjimečných případech – zmírnit či odstranit přílišnou tvrdost zákona v situaci, ve které by se přiznání uplatněného nároku jevílo krajně nespravedlivým*“. Vložení ujednání o smluvní pokutě do Obchodních podmínek, které jsou vytištěny z druhé strany Smlouvy o úvěru, však není v tak intenzivním rozporu s principy spravedlnosti, a tedy přiznání nároku na tyto sankce není krajně nespravedlivé. Nadto ani v případě, že by jednání Původního věřitele splňovalo kritéria pro aplikaci § 256 obchodního zákoníku, z tohoto ustanovení nevyplývá neplatnost právního úkonu, když by tomuto ujednání pouze nebyla přiznána soudní ochrana a pohledávka Instituce ze sankcí by se tak stala naturální obligací, tedy pohledávkou, která stále existuje, jen je omezena její vymahatelnost. I z tohoto důvodu byl zápis v BRKI o dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru z titulu smluvní pokuty proveden po právu.

Instituce shrnuje, že je „*nepřijatelné, aby se Navrhovatel v důsledku vlastních prokázaných pochybení/prodlení domáhal zbavení odpovědnosti za tato pochybení, neboť vlastním podpisem stvrdil a souhlasil s uvedenými ustanoveními, a i z pohledu základní soukromoprávní zásady pacta sunt servanda je povinen přijmout odpovědnost za vlastní smluvně-právní jednání*“.

Instituce tvrdí, že dne 1. 12. 2017 zajistila výmaz sporných záznamů z BRKI, když dala společnosti CBCB pokyn k výmazu veškerých záznamů ohledně Smlouvy o úvěru, což dokládá Potvrzením CBCB.

Instituce namítá, že pokud jde o Navrhovatelem tvrzenou újmu, kterou mu měla způsobit Instituce negativními záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru, z Výpisu z BRKI „*je patrné, že Navrhovatel byl v prodlení také se splátkami kontokorentního úvěru vedeného u České spořitelny, a.s. (rozuměj Kontokorentu ČS)*“. Vzhledem k negativnímu záznamu o závazku Navrhovatele vůči společnosti Česká spořitelna tak nelze z Výpisu z BRKI dovodit, že je dána příčinná souvislost mezi Navrhovatelem tvrzenou újmou a jednáním Instituce. „*Pokud arbitr přesto situaci vyhodnotí tak, že Instituce zavedla Navrhovatelku do registru dlužníků neoprávněně, vznáší Instituce s ohledem na náležitá ustanovení příslušných právních předpisů námitku promlčení nároku na náhradu škody*“.

6. Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se tam, kde je to možné, opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů nebo Ústavního soudu. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, tak, aby rozhodnutí finančního arbitra jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

Předmětem sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je posouzení nároku Navrhovatele na výmaz záznamu o dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru ve výši 893,- Kč z BRKI a nároku Navrhovatele na náhradu majetkové a nemajetkové újmy v celkové výši 450.000,- Kč, kterou mu Instituce způsobila tím, že negativní údaj o závazku Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru neoprávněně sdílela v BRKI.

6.1 *Skutková zjištění*

Ze shodných tvrzení stran sporu a shromážděných podkladů má finanční arbitr za doložené, že

- a) Původní věřitel a Navrhovatel uzavřeli Smlouvu o úvěru dne 21. 7. 2000;
- b) Navrhovatel se ve Smlouvě o úvěru zavázal vrátit Původnímu věřiteli poskytnutý úvěr a zaplatit úroky, to vše v 10 pravidelných měsíčních splátkách ve výši 537,- Kč splatných vždy k 28. dni v měsíci s tím, že první splátka je splatná dne 28. 8. 2000 a poslední splátka je splatná dne 28. 5. 2001;
- c) Navrhovatel uhradil na Smlouvu o úvěru 10 splátek po 537,- Kč, když řádně zaplatil pouze první dvě splátky ze Smlouvy o úvěru a s úhradou dalších splátek byl v prodlení trvajícím v rozmezí od 74 do 270 dnů; jak vyplývá z Přehledu platební morálky;
- d) Původní věřitel účtoval Navrhovateli v souvislosti s jeho prodlením s úhradou měsíčních splátek ze Smlouvy o úvěru sankce v celkové výši 893,- Kč, resp. ve výši 245,- Kč na poplatku označeném jako „Sankční úrok“ (dále jen „Sankční úrok“) a ve výši 648,- Kč na poplatku označeném jako „Sankční poplatek“ (dále jen „Sankční poplatek“; společně se Sankčním úrokem dále jen „Sankce“), když takto účtoval Sankční úrok ve dnech 28. 11. 2000, 28. 12. 2000, 10. 1. 2001, 28. 1. 2001,

21. 2. 2001, 28. 2. 2001 a 28. 3. 2001 a Sankční poplatek ve dnech 28. 11. 2000, 28. 12. 2000, 28. 1. 2001, 28. 2. 2001 a 28. 3. 2001;
- e) v roce 2010 vstoupila Instituce do práv a povinností Původního věřitele ze Smlouvy o úvěru;
  - f) každý měsíc v období od září roku 2010 do dubna roku 2015 včetně Instituce evidovala v BRKI záznam o dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru, resp. na Sankcích ve výši 893,- Kč;
  - g) dne 1. 12. 2017 Instituce zajistila výmaz veškerých záznamů ohledně Smlouvy o úvěru z BRKI;
  - h) BRKI obsahoval v březnu roku 2015 záznam o tom, že Navrhovatel opakovaně neplnil svůj závazek z Kontokorentu ČS, když v období 20 měsíců z celkem evidovaných 24 měsíců vyčerpal nad rámec sjednaného úvěru ve výši 5.000,- Kč částky v rozmezí 28,- Kč až 196,- Kč, a byl v prodlení s úhradou trvajícím v rozmezí od 1 do 14 měsíců;
  - i) závazek Navrhovatele z Kontokorentu ČS zanikl dne 30. 9. 2014;
  - j) dne 20. 2. 2015 společnost UniCredit Bank předběžně nabídla Manželovi Navrhovatele hypoteční úvěr ve výši 1.442.000,- Kč, resp. 1.400. 000,- Kč s tím, že „[t]ato nabídka je pouze indikativní, není návrhem na uzavření smlouvy a nelze z ní dovozovat povinnost banky uskutečnit jakékoliv transakce. Případné uzavření smlouvy nebo uskutečnění transakce je vázáno na získání potřebných interních schválení v rámci banky a na podepsání příslušné smluvní dokumentace“;
  - k) Navrhovatel se o negativních záznamech v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru, jakož i o tom, že společnost UniCredit Bank může Navrhovatele považovat v důsledku těchto záznamů za osobu, která neplní řádně své závazky, dozvěděl nejpozději dne 30. 3. 2015, když Instituci zaslal Reklamaci BRKI;
  - l) Navrhovatel společně s Manželem Navrhovatele požádali dne 31. 8. 2015 společnost UniCredit Bank o poskytnutí hypotečního úvěru v blíže neurčené výši (dále jen „Žádost o hypoteční úvěr“), jak vyplývá z Oznámení UniCredit Bank;
  - m) dne 3. 9. 2015 společnost UniCredit Bank zamítla Žádost o hypoteční úvěr s tím, že důvodem tohoto zamítnutí je „výsledek vyhledávání v databázi umožňující posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr: CBCB – Czech Banking Credit Bureau / CNCB – Czech Non-Banking Credit Bureau, z.s.p.o.“;
  - n) za období od dubna roku 2015 do ledna roku 2018 včetně byl Navrhovatel povinen uhradit na nájemném celkem 333.882,- Kč, když měsíční nájemné Navrhovatele za období od 1. 4. 2015 do 31. 5. 2015 činilo 10.075,- Kč, za období od 1. 6. 2015 do 31. 5. 2016 činilo 10.081,- Kč a za období od 1. 6. 2016 do 31. 1. 2018 činilo 9.638,- Kč, jak vyplývá z Předpisu nájemného a Platebních dokladů SIPO;
  - o) měsíční nájemné Navrhovatele bylo splatné do posledního kalendářního dne v měsíci, za který je hrazeno, jak vyplývá z Předpisu nájemného a Platebních dokladů SIPO za měsíc červen roku 2015 a za měsíc červen roku 2016;
  - p) Navrhovatel uhradil na nájemném a službách spojených s nájmem za období od dubna roku 2015 do ledna roku 2018 celkem 158.183,- Kč, když uhradil částku 10.075,- Kč ve dnech 25. 4. 2015 a 21. 5. 2015, částku 10.081,- Kč ve dnech 29. 6. 2015, 23. 7. 2015, 21. 8. 2015, 24. 9. 2015, 23. 11. 2015, 31. 12. 2015 a blíže neurčeného dne v lednu roku 2016, resp. nejpozději dne 31. 1. 2016, částku 9.638,- Kč blíže neurčeného dne v únoru roku 2017, resp. nejpozději dne 28. 2. 2017 a dále ve dnech 28. 4. 2017, 31. 5. 2017, 29. 6. 2017, 27. 7. 2017, 21. 8. 2017 a blíže neurčeného dne v prosinci roku 2017, resp. nejpozději dne 31. 12. 2017, jak vyplývá z Dokladů o úhradách nájemného;
  - q) Navrhovatel uzavřel dne 18. 5. 2017 Smlouvu Provident, kterou se společnost Provident zavázala poskytnout Navrhovateli spotřebitelský úvěr ve výši 60.000,- Kč a naproti tomu Navrhovatel se takto zavázal zaplatit společnosti Provident celkem 94.549,- Kč, to vše v 24 měsíčních splátkách splatných v období od 23. 6. 2017 do 23. 5. 2019 s tím, že 1. až 23. splátka činí 3.940,- Kč a 24. splátka činí 3.929,- Kč;
  - r) Navrhovatel uzavřel dne 27. 11. 2017 Smlouvu Fair Credit, kterou se společnost Fair Credit zavázala poskytnout Navrhovateli spotřebitelský úvěr ve výši 15.000,- Kč

a naproti tomu Navrhovatel se takto zavázal zaplatit společnosti Fair Credit celkem 26.100,- Kč, a to v 58 týdenních splátkách po 450,- Kč splatných v období od 4. 12. 2017 do 31. 12. 2018.

6.2 Částečná bezpředmětnost návrhu

V případě zjevně bezpředmětného návrhu tedy finanční arbitr nerozhoduje ve věci, ale zastaví řízení usnesením (k tomu srovnej např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2010, sp. zn. 5 As 62/2009).

Protože zákon o finančním arbitrovi neupravuje všechny důvody pro zastavení řízení, použije se v tomto případě úprava § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu „[ř]ízení o žádosti správní orgán zastaví usnesením, jestliže žádost se stala zjevně bezpředmětnou“, protože podle § 24 zákona o finančním arbitrovi platí, že se v řízení před finančním arbitrem postupuje podle zákona o finančním arbitrovi a pokud zákon o finančním arbitrovi nestanoví jinak, pak podle správního řádu.

Dne 1. 12. 2017 Instituce zajistila výmaz veškerých záznamů ohledně Smlouvy o úvěru z BRKI.

Tím odpadl předmět sporu v části týkající se nároku Navrhovatele na výmaz záznamu o dluhu Navrhovatele ve výši 893,- Kč z BRKI.

Finanční arbitr proto považuje řízení v této části za bezpředmětné, a proto v této části řízení zastavuje.

6.3 Zápis do BRKI obecně

Podle § 38a odst. 1 věty první zákona o bankách platí, že „[v] rámci plnění povinností postupovat při výkonu své činnosti obezřetně se banky a pobočky zahraničních bank mohou vzájemně informovat o bankovním spojení, identifikačních údajích o majitelích účtů a o záležitostech, které vypovídají o bonitě a důvěryhodnosti jejich klientů“. Citovaná úprava je přitom v nezměněné podobě účinná ode dne 26. 7. 2004.

Banky tedy jsou oprávněny evidovat v BRKI záznamy o závazcích svých klientů z úvěrových smluv, které s těmito klienty uzavřely. Současně platí, že banky jsou povinny takto evidovat pouze správné údaje, když odpovídají za škodu, kterou sdílením nesprávných údajů způsobí.

Z veřejně dostupných informací vyplývá, že informace o klientech jsou v BRKI evidovány po dobu trvání smluvního vztahu (úvěrové smlouvy), resp. závazků z něj a následně další 4 roky. Pokud smlouva s klientem nebyla uzavřena, jsou informace uchovány po dobu 1 roku. Případné promlčení dluhu přitom nemá na zápis v Bankovním registru přímý vliv, neboť promlčením dluh nezaniká, pouze se stává díky námitce promlčení soudně nevymahatelným. Jinými slovy, i po uplynutí promlčecí doby dluh trvá, avšak pokud by jej věřitel po dlužníkovi vymáhal soudní cestou, může se dlužník bránit námitkou promlčení.

6.4 Rozhodná právní úprava

Smlouvu o úvěru uzavřeli Instituce a Navrhovatel za účinnosti obchodního zákoníku.

Zápis do BRKI se řídí zejména úpravou obsaženou v § 38a a násl. zákona o bankách, ve znění účinném ke dni provedení sporných záznamů.

Pokud jde o náhradu újmy (majetkové i nemajetkové) podle právní úpravy účinné v okamžiku rozhodování finančního arbitra, konkrétně podle § 3079 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „nový občanský zákoník“), se právo na náhradu újmy vzniklé porušením povinnosti stanovené právními předpisy, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, posuzuje podle dosavadních právních předpisů.

Navrhovatel rozporuje záznamy ohledně Smlouvy o úvěru, které Instituce evidovala v BRKI v období od března roku 2013 do února roku 2015. V tomto období Instituce sdílela v BRKI záznamy o prodlení Navrhovatele s úhradou jeho závazku ze Smlouvy o úvěru pravidelně každý měsíc, tedy v březnu roku 2013, v dubnu roku 2013, ... v lednu roku 2015 a v únoru roku 2015. K údajnému porušení povinnosti Instituce tak mělo dojít jak za účinnosti starého občanského zákoníku, resp. obchodního zákoníku, tak i za účinnosti nového občanského zákoníku.

Ačkoliv je Smlouva o úvěru absolutním obchodem, který se bez ohledu na povahu jeho účastníků vždy řídí obchodním zákoníkem, a obchodní zákoník upravuje i náhradu škody, nárok na náhradu škody se posuzuje podle obchodního zákoníku jen v případě, že ke škodě došlo porušením povinnosti ze smlouvy nebo z obchodního zákoníku. Evidencí nesprávných informací o závazku Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru v BRKI by však Instituce porušila zákon o bankách.

Právo Navrhovatele na náhradu újmy způsobené spornými záznamy v BRKI z období od března roku 2013 do prosince roku 2013 se tedy posoudí podle starého občanského zákoníku. Právo Navrhovatele na náhradu újmy způsobené záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015 se pak posoudí podle nového občanského zákoníku.

Podle § 3036 nového občanského zákoníku se podle dosavadních právních předpisů až do svého zakončení posuzují lhůty a doby, které začaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, „jakož i lhůty a doby pro uplatnění práv, která se řídí dosavadními právními předpisy, i když začnou běžet po dni nabytí účinnosti tohoto zákona“. Promlčení nároku Navrhovatele na náhradu újmy způsobené spornými záznamy v BRKI z období od března roku 2013 do prosince roku 2013 se proto posoudí podle starého občanského zákoníku. Naproti tomu promlčení nároku Navrhovatele na náhradu újmy způsobené spornými záznamy v BRKI z období od ledna roku 2014 do dubna roku 2015 se posoudí podle nového občanského zákoníku.

6.5 Rozhodná smluvní úprava

Ze smluvní dokumentace ke Smlouvě o úvěru finanční arbitř pro účely tohoto řízení zjistil, že

- a) Smlouva o úvěru ve smyslu dokumentu opatřeného podpisy smluvních stran je vytištěna na 1 straně formátu A4, když je rozdělena do tří polí nadepsaných jako „Zákazník, Žádost o úvěr, Smlouva o úvěru“;
- b) v části Smlouvy o úvěru označené jako „Smlouva o úvěru“ si Navrhovatel a Původní věřitel sjednali, že „uzavírají smlouvu o úvěru číslo: Číslo smlouvy (variabilní symbol) ■, ... Celková výše úvěru (Kč) 4320, Počet pravidelných měsíčních splátek 10, Výše měs. splátky (Kč) 537, ... Datum první platby do 21.08.2000, Datum každé další platby vždy k 21. dni v měsíci“, přičemž ujednání (vyjádřená číslicí) o výši úvěru a výši a termínu splatnosti splátek jsou vytištěna písmem o velikosti 5 mm,
- c) Smlouva o úvěru obsahuje těsně nad podpisy smluvních stran blok textu vytištěný písmem o velikosti 2 mm následujícího znění: „[z]ákazník a Multiservis v dalším odkazují na úpravu obsaženou v obchodních podmínkách společnosti Multiservis, které jsou nedílnou součástí této smlouvy. Zákazník se s obchodními podmínkami seznámil, nemá k nim žádné výhrady a zavazuje se je dodržovat. Zákazník se seznámil se sazebníkem poplatků společnosti Multiservis. Zákazník současně potvrzuje převzetí smlouvy včetně textu obchodních podmínek a prohlašuje, že je plně způsobilý ke všem právním úkonům, a že jeho osobní údaje uvedené výše odpovídají skutečnosti. Zákazník podpisem této smlouvy žádá společnost Multiservis o poskytnutí úvěrového rámce a vydání úvěrové karty dle obchodních podmínek společnosti Multiservis. Obchodní zástupce prohlašuje, že je k podpisu této smlouvy zmocněn společností Multiservis a současně stvrzuje převzetí přímé platby od zákazníka ve výši, která je

stanovena v této smlouvě. Zákazník výslovně a neodvolatelně souhlasí s tím, že pokud se dostane do prodlení se splácením úvěru, může Multiservis požadovat, aby zákazníkovi prováděl plátce jeho mzdy (zaměstnavatel) měsíční srážky ze mzdy, a to až do výše stanovené občanským soudním řádem v ustanoveních o výkonu rozhodnutí, až do úplného splacení úvěru včetně úroků a smluvní pokuty, a aby sraženou částku poukazoval na účet společnosti Multiservis. Společnost Multiservis s tímto způsobem zajištění své pohledávky souhlasí. Tato dohoda se vztahuje i na budoucí plátce mzdy zákazníka, jakož i na jiné příjmy zákazníka, s nimiž se při výkonu rozhodnutí nakládá jako se mzdou. Níže podepsaný zákazník tímto žádá společnost Multiservis o převod částky odpovídající celkové výši úvěru na účet obchodního zástupce a současně stvrzuje podpisem předávacího protokolu převzetí zboží specifikovaného v žádosti o úvěr“;

- d) z druhé strany listu A4, na kterém je vytištěna Smlouva o úvěru, jsou na předtištěném formuláři zachyceny Obchodní podmínky, a to ve dvou sloupcích písmem o velikosti 2 mm, když jsou rozděleny do 9 částí oddělených nadpisy psanými hůlkovým písmem;
- e) smluvní strany si v čl. 5 odst. 5.4 Obchodních podmínek sjednaly, že „[v]eškeré splátky jsou splatné vždy 7 dní po příslušném datu platby uvedeném ve smlouvě“;
- f) v čl. 6 odst. 6.2 Obchodních podmínek si smluvní strany sjednaly „[p]ro případ porušení povinností zákazníka poskytnout řádně a včas peněžité plnění v dohodnuté výši se sjednává úrok z prodlení ve výši dle aktuálního sazebníku. Kromě práva na úrok z prodlení vzniká věřiteli při porušení smlouvy zákazníkem podle tohoto odstavce též právo na smluvní pokutu dle aktuálního sazebníku. Veškeré výdaje věřitele spojené s vymáháním pohledávky jdou k tíži zákazníka“;
- g) Sazebník je zachycen na předtištěném formuláři tvořeném tabulkou s textem vytištěným písmem o velikosti 2 mm a obsahuje v části nadepsané jako „Pokuty“ text „Smluvní pokuta za prodlení se splácením úvěru 20 % z dlužné částky, minimálně však 100,- Kč“ a v části nadepsané jako „Úrokové sazby“ ve vztahu k produktu „Úvěr“ text „Úrok z prodlení 0,1 % denně z dlužné částky“.

6.6 Promlčení

Před posouzením sporných nároků Navrhovatele na náhradu majetkové a nemajetkové újmy musel finanční arbitr posoudit důvodnost námitky jejich promlčení, kterou vznesla Instituce.

Pokud se totiž nároky Navrhovatele ukážou jako promlčené, nebude účelné zjišťovat, zda Instituce způsobila Navrhovateli újmu, jejíž náhrady se Navrhovatel domáhá, když by následně finanční arbitr uplatněné nároky Navrhovateli nemohl pro vznesenou námitku promlčení přiznat.

Finanční arbitr v této souvislosti odkazuje na závěry Nejvyššího soudu v rozhodnutí ze dne 29. 8. 2007, sp. zn. 26 Odo 683/2006, že „[n]elze totiž přehlédnout, že podle ustálené judikatury (srov. stanovisko bývalého Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 26. dubna 1983, zn. Sc 2/83, uveřejněné pod č. 29 v sešitě č. 9 - 10 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, od něhož soudní praxe dosud odklon nezaznamenala) dovolá-li se dlužník odůvodněně námitky promlčení, soud žalobu zamítne, aniž by zkoumal, zda uplatňované právo věřitele vůbec existuje či nikoliv“.

Podle § 100 odst. 1 starého občanského zákoníku se právo „promlčí, jestliže nebylo vykonáno v době v tomto zákoně stanovené (§ 101 až 110). K promlčení soud přihlédne jen k námitce dlužníka. Dovolá-li se dlužník promlčení, nelze promlčené právo věřiteli přiznat“.

Podle první věty § 112 téhož zákona platí: „[u]platní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí doba od tohoto uplatnění po dobu řízení neběží“.

Institut promlčení vychází z toho, že s uplynutím delší doby jsou zpravidla spojeny nejistota a pochybnosti o právním postavení účastníků právního vztahu. Promlčení pak slouží jako prostředek obrany dlužníka, aby nebyl vystaven po časově neomezenou dobu nebezpečí vymáhání svých dluhů a jiných právních povinností. Promlčení má tedy motivovat věřitele k tomu, aby včas uplatnil svá práva.

Úprava promlčení obecně stanoví, že po uplynutí promlčecí lhůty se u soudu nelze v případě, že dlužník namítne promlčení, s úspěchem domáhat promlčeného nároku. Promlčené právo přitom nadále trvá. Promlčecí lhůta je dvojitá. Subjektivní promlčecí lhůta začíná běžet v okamžiku, kdy si je poškozený skutečně vědom toho, že mu vznikla újma a kdo za ni odpovídá. Naproti tomu objektivní promlčecí lhůta běží bez ohledu na vědomost poškozeného již od okamžiku vzniku újmy. K promlčení nároku na náhradu újmy pak dojde uplynutím té z uvedených lhůt, která doběhla dříve.

Pokud jde o tvrzení Navrhovatele, že záznam o jeho dluhu ze Smlouvy o úvěru měl být v BRKI evidován jen do roku 2006, když *„se jedná o promlčenou dobu, kterou zákon určil a kterou by měl každý dodržovat“*, podle informačního memoranda Bankovního registru klientských informací a Nebankovního registru klientských informací ze dne 9. 1. 2015 *„[i]nformace (údaje) obsažené v BRKI jsou pravidelně měsíčně aktualizovány a jsou uchovávány pro potřebu vzájemného informování bank po dobu trvání smluvního vztahu mezi bankou a jejím klientem (včetně situace, kdy banka vykonává správu příslušné postoupené pohledávky – viz výše výčet osobních údajů zpracovávaných v rámci BRKI) a po dobu dalších čtyř (4) let po jeho ukončení. Pokud požadovaná smlouva s klientem nebyla uzavřena, jsou informace (údaje) uchovávány v BRKI po dobu jednoho (1) roku ode dne podání žádosti klienta o uzavření příslušné smlouvy. Po uplynutí příslušné doby budou takovéto informace (údaje) blokovány (to znamená, že budou uvedeny do takového stavu, při kterém budou nepřístupné a nebude možné je zpracovávat) a nebudou v žádném případě poskytovány pro účely vzájemného informování bank; po uplynutí doby blokování 5 let budou informace (údaje) automaticky zlikvidovány“*.

Jelikož dluh nezaniká promlčením, ale splněním, dohodou, uplynutím doby apod., na záznamy obsažené v BRKI nemá případné promlčení žádný vliv, když k výmazu těchto záznamů dochází až 4 roky po zániku evidovaného vztahu. Záznam o případném dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru tak měl být v BRKI evidován ještě 4 roky po jeho zániku (např. splněním). Argumentaci Navrhovatele, že jeho případný dluh ze Smlouvy o úvěru měl být v BRKI evidován jen do roku 2006, kdy došlo k promlčení pohledávky Instituce z této smlouvy, proto nelze přisvědčit.

6.6.1. Újmy způsobené záznamy v BRKI v období do prosince roku 2013

Pokud jde o právo na náhradu újmy (majetkové i nemajetkové), podle § 106 starého občanského zákoníku se toto právo *„promlčí za dva roky ode dne, kdy se poškozený dozví o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá“* (subjektivní promlčecí lhůta) s tím, že nejpozději se toto právo promlčí za tři roky *„ode dne, kdy došlo k události, z níž škoda vznikla“* (objektivní promlčecí lhůta). Počátek běhu objektivní promlčecí lhůty přitom nenastává již samotným porušením povinnosti, ale až vznikem újmy (k tomu viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 5. 1990, sp. zn. 1 Cz 20/90).

Podle ustálené judikatury obecných soudů současně platí (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 4. 2002, sp. zn. 33 Odo 477/2001), že *„[p]ro počátek běhu dvouleté subjektivní lhůty k uplatnění práva na náhradu škody je rozhodné, kdy se poškozený dozví o již vzniklé škodě (nikoli tedy jen o protiprávním úkonu či o škodné události) a kdo za ni odpovídá. Při posuzování otázky, kdy se poškozený dozvěděl o škodě, je třeba vycházet z prokázané vědomosti poškozeného o vzniklé škodě (nikoli z jeho předpokládané vědomosti o této škodě). Dozvědět se o škodě znamená, že se poškozený dozvěděl*

o majetkové újmě určitého druhu a rozsahu, kterou lze natolik objektivně vyčíslit v penězích, že lze právo na její náhradu důvodně uplatnit u soudu”.

Pro určení, zda je nárok Navrhovatele promlčený, tak finanční arbitr nejprve zjišťoval, kdy se Navrhovatel prokazatelně dozvěděl o tom, že mu sporné záznamy v BRKI z období od března roku 2013 do prosince roku 2013 způsobily majetkovou a nemajetkovou újmu a kdo za ni odpovídá.

Majetkovou újmou neboli škodou se přitom podle § 442 odst. 1 starého občanského zákoníku rozumí skutečná škoda a ušlý zisk. Skutečná škoda znamená zmenšení majetkového stavu poškozeného oproti stavu před škodnou událostí. Ušlým ziskem je pak újma spočívající v tom, že u poškozeného nedojde k rozmnožení majetkových hodnot, ačkoliv se to s ohledem na pravidelný běh věcí dalo očekávat. Případné dluhy poškozeného přitom nejsou škodou, když do doby jejich uhrazení nedochází ke zmenšení majetku poškozeného. To potvrdil i Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 20. 2. 2003, sp. zn. 25 Cdo 986/2001, když konstatoval *„[d]okud dlužník nezaplatil dlužnou částku svému věřiteli, nemůže úspěšně uplatnit nárok na její náhradu z titulu odpovědnosti třetí osoby za škodu, neboť škoda mu zatím nevznikla; samotná existence pohledávky věřitele vůči dlužníku ani soudní rozhodnutí o povinnosti dlužníka zaplatit dluh není totiž skutečnou škodou ani ušlým ziskem“.*

Nemajetkovou újmou, za níž lze požadovat přiměřené zadostiučinění v penězích, je podle § 13 odst. 2 starého občanského zákoníku zásah do osobnostních práv poškozeného v takové intenzitě, že přiměřené zadostiučinění (např. veřejná omluva) nepostačuje. Takto chráněná osobnostní práva definuje § 11 starého občanského zákoníku, podle kterého *„[f]yzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy“.* Nemajetková újma přitom nespočívá výlučně v porušení osobnostních práv, když postačí jen jejich ohrožení.

a. Škoda způsobená znemožněním získání hypotečního úvěru

Částku 355.742,- Kč, jejíž náhrady se Navrhovatel domáhá s tím, že jde o škodu, kterou mu Instituce způsobila znemožněním získání hypotečního úvěru, představují uvažované platby Navrhovatele na zamýšlený hypoteční úvěr za období od dubna roku 2015 do ledna roku 2018. Škoda způsobená znemožněním získání hypotečního úvěru by však nespočívala v teoretických nákladech Navrhovatele na zamýšlený hypoteční úvěr, ale v rozdílu mezi skutečně uhrazenými náklady Navrhovatele na nájemní bydlení a uvažovanými náklady Navrhovatele na bydlení ve vlastní nemovitosti pořízené za prostředky ze zamýšleného hypotečního úvěru (které by zahrnovaly zjednodušeně řečeno nejen náklady Navrhovatele na zamýšlený hypoteční úvěr nad rámec jistiny tohoto úvěru, ale i platby Navrhovatele na služby spojené s bydlením ve vlastní nemovitosti, jakož i na údržbu této nemovitosti). Tato souhrnná škoda by se pak skládala z dílčích škod, které Navrhovateli vznikaly uhrazením nájemného za ten který měsíc v uvedeném období. Promlčecí lhůta jednotlivých nároků na náhradu dílčích škod přitom běží ve vztahu ke každé dílčí škodě zvlášť, což potvrdil i Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 27. 9. 1974, sp. zn. 2 Cz 19/74, když konstatoval: *„[z]a samostatné nároky na náhradu škody je nutno považovat nároky ze dvou i více oddělitelných škodných událostí, a to i když jde o opakování téhož porušení právní povinnosti mezi týmiž subjekty (např. dvěma oddělitelnými neoprávněnými zásahy škůdce proti majetku téhož poškozeného). Z hlediska promlčení nelze proto považovat nároky na náhradu škod vznikajících a narůstajících pokračujícím porušováním téže právní povinnosti za jediný nedělitelný nárok na náhradu škody, který by vznikl teprve po skončeném porušování právní povinnosti nebo po dovršení celkové škody, nýbrž za samostatné nároky, k jejichž uplatnění začíná běžet promlčecí doba, jakmile se poškozený o vzniklých škodách dověděl“.*

Pokud jde o vědomost Navrhovatele o tom, že mu vznikla škoda v souvislosti se znemožněním získání hypotečního úvěru, Navrhovatel se tuto skutečnost mohl dozvědět v okamžiku, kdy uhradil náklady na nájemní bydlení. Ve vztahu k dílčím škodám za ten který měsíc tedy mohla být vědomost Navrhovatele dána ve dnech 25. 4. 2015, 21. 5. 2015, 29. 6. 2015, 23. 7. 2015, 21. 8. 2015, 24. 9. 2015, 23. 11. 2015, 31. 12. 2015, nejpozději dne 28. 2. 2017 (když Navrhovatel uhradil nájemné blíže neurčeného dne v únoru roku 2017), 28. 4. 2017, 31. 5. 2017, 29. 6. 2017, 27. 7. 2017 a dne 21. 8. 2017 (pozn. finančního arbitra: Navrhovatel v řízení neprokázal, že v ostatních měsících v období od dubna roku 2015 do ledna roku 2018 uhradil nájemné).

Co se týká vědomosti Navrhovatele o tom, že tuto škodu způsobila Instituce, Navrhovatel se prokazatelně dozvěděl o tom, že záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru mohly mít vliv získání hypotečního úvěru, nejdříve dne 3. 9. 2015, když obdržel Oznámení UniCredit Bank (pozn. finančního arbitra: Jelikož Navrhovatel v řízení doložil pouze jediné zamítnutí žádosti o hypoteční úvěr, a to Oznámení UniCredit Bank, finanční arbitr se zabýval nárokem Navrhovatele na náhradu škody způsobené znemožněním získání hypotečního úvěru pouze ve vztahu k Oznámení UniCredit Bank).

Subjektivní promlčecí lhůty dílčích nároků Navrhovatele na náhradu škody způsobené tím, že záznamy v BRKI z období od března roku 2013 do prosince roku 2013 ohledně Smlouvy o úvěru znemožnily Navrhovateli získat hypoteční úvěr, tedy začaly běžet ve dnech:

- 3. 9. 2015 ve vztahu ke škodě spočívající v rozdílu mezi nájemným uhrazeným Navrhovatelem před tímto datem (tedy uhrazeným ve dnech 25. 4. 2015, 21. 5. 2015, 29. 6. 2015, 23. 7. 2015, 21. 8. 2015) a uvažovanými náklady na bydlení ve vlastní nemovitosti, konec těchto lhůt tak připadá na den 3. 9. 2017,
- ve dnech 24. 9. 2015, 23. 11. 2015, 31. 12. 2015, nejpozději dne 28. 2. 2017, 28. 4. 2017, 31. 5. 2017, 29. 6. 2017, 27. 7. 2017 a dne 21. 8. 2017 ve vztahu ke škodě spočívající v rozdílu mezi nájemným uhrazeným Navrhovatelem po dni 3. 9. 2015 a uvažovanými náklady na bydlení ve vlastní nemovitosti, konec těchto lhůt tak připadá na dny 24. 9. 2017, 23. 11. 2017, 31. 12. 2017, (nejpozději) 28. 2. 2019, 28. 4. 2019, 31. 5. 2019, 29. 6. 2019, 27. 7. 2019, dne 21. 8. 2019.

Navrhovatel, který se návrhem na zahájení řízení ze dne 9. 5. 2017 domáhal pouze okamžitého výmazu negativních záznamů ohledně Smlouvy o úvěru z BRKI, rozšířil předmět sporu o nárok na náhradu majetkové i nemajetkové újmy podáním ze dne 29. 12. 2017.

Navrhovatel tak toto právo uplatnil až poté, co marně uplynula subjektivní promlčecí lhůta ohledně dílčích nároků Navrhovatele na náhradu škody způsobené znemožněním získání hypotečního úvěru v důsledku negativních záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od března roku 2013 do prosince roku 2013, které Navrhovateli vznikly uhrazením nájemného ve dnech 25. 4. 2015, 21. 5. 2015, 29. 6. 2015, 23. 7. 2015, 21. 8. 2015, 24. 9. 2015 a 23. 11. 2015. Tyto dílčí nároky Navrhovatele jsou tak promlčené a finanční arbitr by je Navrhovateli nemohl v případě, že by byly oprávněné, přiznat. Těmito nároky se tak finanční arbitr nebude v souladu se zásadou hospodárnosti řízení dále zabývat.

Pokud však jde o subjektivní promlčecí lhůtu dílčích nároků Navrhovatele na náhradu škody způsobené znemožněním získání hypotečního úvěru, které vznikly uhrazením nájemného ve dnech 31. 12. 2015, nejpozději dne 28. 2. 2017, 28. 4. 2017, 31. 5. 2017, 29. 6. 2017, 27. 7. 2017 a dne 21. 8. 2017, ty by dobehly ve dnech 31. 12. 2017, resp. měly dobehnout ve dnech (nejpozději) 28. 2. 2019, 28. 4. 2019, 31. 5. 2019, 29. 6. 2019, 27. 7. 2019, 21. 8. 2019, tedy až poté, co Navrhovatel svůj nárok uplatnil. K promlčení těchto nároků v subjektivní promlčecí lhůtě proto nedošlo.

Pokud jde o objektivní promlčecí lhůtu těchto dílčích nároků, ta začala běžet ve dnech, kdy Navrhovatel uhradil nájemné, tedy ve dnech 31. 12. 2015, nejpozději dne 28. 2. 2017, 28. 4. 2017, 31. 5. 2017, 29. 6. 2017, 27. 7. 2017 a dne 21. 8. 2017, a tedy měla dobehnout

ve dnech 31. 12. 2018 nejpozději dne 28. 2. 2020 a ve dnech 28. 4. 2020, 31. 5. 2020, 29. 6. 2020, 27. 7. 2020 a dne 21. 8. 2020, tedy až poté, co Navrhovatel svůj nárok uplatnil.

Dílčí nároky Navrhovatele na náhradu škody způsobené tím, že mu záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od března roku 2013 do prosince roku 2013 znemožnily získat hypoteční úvěr, které Navrhovateli vznikly uhrazením nájemného ve dnech 31. 12. 2015, nejpozději dne 28. 2. 2017, 28. 4. 2017, 31. 5. 2017, 29. 6. 2017, 27. 7. 2017, 21. 8. 2017, tak promlčeny nejsou ani v objektivní promlčecí lhůtě, a finanční arbitr by je mohl (po splnění dalších podmínek) Navrhovateli přiznat.

b. Škoda způsobená znemožněním získání spotřebitelských úvěrů

Částku 55.000,- Kč, jejíž náhrady se Navrhovatel domáhá s tím, že jde o škodu, kterou mu Instituce způsobila znemožněním získání spotřebitelských úvěrů od bankovních poskytovatelů, představují úroky a poplatky, k jejichž úhradě se Navrhovatel zavázal Smlouvou Provident, Smlouvou Fair Credit a další blíže neurčenou smlouvou o spotřebitelském úvěru, kterou Navrhovatel uzavřel se společností Fair Credit. Škoda způsobená znemožněním získání bankovních spotřebitelských úvěrů by však spočívala v rozdílu mezi skutečně uhrazenými platbami Navrhovatele nad rámec jistin spotřebitelských úvěrů poskytnutých společností Provident a společností Fair Credit a uvažovanými platbami Navrhovatele nad rámec jistiny bankovních spotřebitelských úvěrů. I tato škoda by se přitom skládala z dílčích škod, které Navrhovateli vznikaly uhrazením jednotlivých plateb na uzavřené smlouvy, a tedy promlčecí lhůta jednotlivých nároků na náhradu dílčích škod by běžela ve vztahu ke každé dílčí škodě zvlášť.

Pokud jde o vědomost Navrhovatele o tom, že mu vznikla škoda v souvislosti se znemožněním získání spotřebitelských úvěrů, Navrhovatel se tuto skutečnost mohl dozvědět v okamžiku, kdy uhradil jednotlivé splátky úvěrů, které mu poskytly společnost Provident a společnost Fair Credit. Ze shromážděných podkladů přitom finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel uzavřel se společností Fair Credit nad rámec Smlouvy Fair Credit nějakou další smlouvu o spotřebitelském úvěru, když Navrhovatel v řízení nepředložil žádný doklad, ze kterého by bylo možné takovou skutečnost dovodit. Finanční arbitr se proto teoretickou škodou, která Navrhovateli mohla vzniknout v souvislosti další smlouvou uzavřenou mezi Navrhovatelem a společností Fair Credit, dále nezabývá. Pokud Navrhovatel splácel své závazky ze Smlouvy Provident a ze Smlouvy Fair Credit řádně (což však finanční arbitr nezjistil, když Navrhovatel v řízení nedoložil žádný doklad o platbách na tyto smlouvy), ke dni vydání tohoto rozhodnutí by mu v souvislosti se Smlouvou Provident mohly vzniknout dílčí škody ve dnech 23. 6. 2017, 23. 7. 2017, 23. 8. 2017, 23. 9. 2017, 23. 10. 2017, 23. 11. 2017, 23. 12. 2017, 23. 1. 2018, 23. 2. 2018, 23. 3. 2018, 23. 4. 2018, 23. 5. 2018, 23. 6. 2018, 23. 7. 2018, 23. 8. 2018, 23. 9. 2018, 23. 10. 2018 a v souvislosti se Smlouvou Fair Credit ve dnech 4. 12. 2017, 11. 12. 2017, 18. 12. 2017, 25. 12. 2017, 1. 1. 2018, 8. 1. 2018, 15. 1. 2018, 22. 1. 2018, 29. 1. 2018, 5. 2. 2018, 12. 2. 2018, 19. 2. 2018, 26. 2. 2018, 5. 3. 2018, 12. 3. 2018, 19. 3. 2018, 26. 3. 2018, 2. 4. 2018, 9. 4. 2018, 16. 4. 2018, 23. 4. 2018, 30. 4. 2018, 7. 5. 2018, 14. 5. 2018, 21. 5. 2018, 28. 5. 2018, 4. 6. 2018, 11. 6. 2018, 18. 6. 2018, 25. 6. 2018, 2. 7. 2018, 9. 7. 2018, 16. 7. 2018, 23. 7. 2018, 30. 7. 2018, 6. 8. 2018, 13. 8. 2018, 20. 8. 2018, 27. 8. 2018, 3. 9. 2018, 10. 9. 2018, 17. 9. 2018, 24. 9. 2018, 1. 10. 2018, 8. 10. 2018, 15. 10. 2018 a dne 22. 10. 2018. K uvedeným datům tak mohla být dána vědomost Navrhovatele ve vztahu k dílčím škodám.

Jestliže Navrhovatel zjistil před uzavřením Smlouvy Provident a Smlouvy Fair Credit, že mu kvůli sporným záznamům v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru bankovní poskytovatelé neposkytnou srovnatelné spotřebitelské úvěry (což se však z podkladů řízení nepodává, když Navrhovatel nedoložil byť jen jedině vyjádření bankovního poskytovatele o tom, že tento poskytovatel Navrhovateli neposkytne spotřebitelský úvěr), byl ke dni 18. 5. 2015 (datum uzavření Smlouvy Provident) a ke dni 27. 11. 2015 (datum uzavření Smlouvy Fair Credit)

splněn druhý předpoklad začátku běhu subjektivní promlčecí lhůty, a v okamžicích úhrad jednotlivých splátek ze Smlouvy Provident a Smlouvy Fair Credit tak začaly běžet subjektivní promlčecí lhůty dílčích nároku Navrhovatele na náhradu takto způsobené škody. Subjektivní promlčecí lhůta ve vztahu k dílčím škodám, které Navrhovateli mohly vzniknout řádným uhrazením splátek ze Smlouvy Provident by tak doběhla, resp. měla by doběhnout nejdříve v období od 23. 6. 2019 do 23. 10. 2020. Ve vztahu k dílčím škodám, které Navrhovateli mohly vzniknout řádným uhrazením splátek ze Smlouvy Fair Credit by pak subjektivní promlčecí lhůta měla doběhnout nejdříve v období od 4. 12. 2019 do 22. 10. 2020.

Vzhledem ke skutečnosti, že Navrhovatel uplatil nárok, resp. uvedené dílčí nároky na náhradu škody dne 29. 12. 2017, tedy před skončením subjektivní promlčecí lhůty, tyto nároky se v této lhůtě nepromlčely.

Pokud jde o objektivní promlčecí lhůtu těchto nároků, ta by (za shora uvedeného předpokladu řádného spláčení závazků Navrhovatele ze Smlouvy Provident a Smlouvy Fair Credit) začala běžet současně se subjektivní promlčecí lhůtou, a tedy měla doběhnout ve vztahu k dílčím škodám vzniklým řádným uhrazením splátek ze Smlouvy Provident nejdříve v období od 23. 6. 2020 do 23. 10. 2021. Ve vztahu k dílčím škodám vzniklým řádným uhrazením splátek ze Smlouvy Fair Credit by pak tato lhůta měla doběhnout nejdříve v období od 4. 12. 2020 do 22. 10. 2021.

Nároky Navrhovatele na náhradu škody způsobené znemožněním získání bankovních spotřebitelských úvěrů v důsledku negativních záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od března roku 2013 do prosince roku 2013 tedy nejsou promlčené a finanční arbitř může, pokud zjistí jejich oprávněnost, tyto nároky Navrhovateli přiznat.

c. Nemajetková újma Navrhovatele

Částku ve výši 39.258,- Kč jako náhradu nemajetkové újmy, resp. zadostiučinění v penězích Navrhovatel požaduje za to, že kvůli záznamům v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od března roku 2013 do prosince roku 2013 bankovní poskytovatelé úvěrů považovali Navrhovatele za někoho, kdo řádně neplní své závazky. O tomto následku sporných záznamů v BRKI se Navrhovatel dozvěděl nejpozději dne 30. 3. 2015, když Instituci vyzval k výmazu sporných záznamů z BRKI.

Ve vztahu k počátku běhu promlčecí lhůty ohledně nároku Navrhovatele na náhradu nemajetkové újmy podle § 3037 odst. 2 nového občanského zákoníku platí *„[d]ozvěděl-a-li se osoba za účinnosti tohoto zákona, že její právo na jméno, čest, pověst nebo jiný obdobný soukromý poměr bylo porušeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a o tom, kdo je porušil, nebo měla-li a mohla se o tom dozvědět, počne lhůta k zániku práva na jeho ochranu běžet ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona“*. Promlčecí lhůta tak v souladu s citovaným ustanovením začíná běžet dne 1. 1. 2014. Použitá slovní spojení *„dozvěděl-a-li se“* a *„měla-li a mohla se o tom dozvědět“* přitom nasvědčují tomu, že zákonodárce takto stanovil počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty, a to přesto, že se tato úprava má vztáhnout na poškozené, kteří se dozvěděli, resp. mohli dozvědět o vzniku nemajetkové újmy kdykoliv po dni 1. 1. 2014.

Stanovit počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty k okamžiku, kdy poškozený nevěděl a ani nemohl vědět o tom, že mu vznikla újma, by však bylo v rozporu se zásadou spravedlnosti, na které úprava nového občanského zákoníku spočívá, když podle § 3 odst. 3 tohoto zákona *„[s]oukromé právo vyvěrá také z dalších obecně uznávaných zásad spravedlnosti a práva“*.

Ustanovení § 3037 odst. 2 je proto nutné vykládat v tom smyslu, že dne 1. 1. 2014 začíná běžet objektivní promlčecí lhůta nároku na náhradu nemajetkové újmy. Počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty se přitom řídí starým občanským zákoníkem.

Subjektivní promlčecí lhůta nároku Navrhovatele na náhradu nemajetkové újmy začala běžet v okamžiku, kdy si byl Navrhovatel vědom toho, že bankovní poskytovatelé úvěrů mohli v důsledku negativních záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od března roku 2013 do prosince roku 2013 nabýt přesvědčení, že Navrhovatel neplní řádně své závazky. Navrhovatel si byl této skutečnosti prokazatelně vědom dne 30. 3. 2015, když v Reklamaci BRKI z tohoto dne uvádí „jsme předběžně žádali o poskytnutí hypotéky. Manžel prošel lustrací v pořádku, zato u mě nastal problém, když se zjistilo, že mám zápis v bankovním registru“. Tato lhůta tak začala běžet nejpozději dne 30. 3. 2015, a tedy doběhla dne 30. 3. 2017.

Navrhovatel však svůj nárok na náhradu nemajetkové újmy uplatnil v řízení před finančním arbitrem až dne 29. 12. 2017.

Nárok Navrhovatele na náhradu nemajetkové újmy způsobené negativními záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od března roku 2013 do prosince roku 2013 je tedy promlčený. Finanční arbitr se proto v souladu se zásadou hospodárnosti řízení nebude tímto nárokem Navrhovatele dále zabývat.

6.6.2. Újmy způsobené záznamy v BRKI v období od ledna roku 2014

Pokud jde o nárok na náhradu újmy (majetkové i nemajetkové), kterou Instituce způsobila Navrhovateli záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015, podle § 609 nového občanského zákoníku „[n]ebylo-li právo vykonáno v promlčecí lhůtě, promlčí se a dlužník není povinen plnit“. Po uplynutí promlčecí lhůty tak dlužník není povinen promlčený závazek splnit, avšak splnit jej může, když tento dluh nadále trvá.

Podle první věty § 648 téhož zákona platí: „[u]platní-li věřitel v promlčecí lhůtě právo u orgánu veřejné moci a pokračuje-li řádně v zahájeném řízení, promlčecí lhůta neběží“.

Co se týká práva na náhradu újmy, podle § 629 odst. 1 ve spojení s § 620 odst. 1 nového občanského zákoníku se toto právo promlčí za tři roky ode dne, kdy poškozený nabyt „vědomost o škodě a osobě povinné k její náhradě“ (subjektivní promlčecí lhůta) s tím, že podle § 636 odst. 1 se toto právo promlčí „nejpozději za deset let ode dne, kdy škoda nebo újma vznikla“ (objektivní promlčecí lhůta). K promlčení nároku na náhradu újmy dochází, stejně jako v režimu starého občanského zákoníku, uplynutím té z uvedených lhůt, která doběhla dříve.

Pro určení, zda je nárok Navrhovatele promlčený, tedy finanční arbitr nejprve zjišťoval, kdy se Navrhovatel dozvěděl o tom, že mu sporné záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015 způsobily újmu a kdo za ni odpovídá.

Co se týká újmy, úprava účinná ode dne 1. 1. 2014 rozšiřuje (v porovnání se starým občanským zákoníkem) práva poškozeného, když podle § 2952 nového občanského zákoníku „[h]radí se skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk). Záleží-li skutečná škoda ve vzniku dluhu, má poškozený právo, aby ho škůdce dluhu zprostil nebo mu poskytl náhradu“.

Škoda, kterou by Instituce byla po splnění zákonných předpokladů povinna Navrhovateli nahradit, tak může spočívat i v dluzech, které Navrhovateli vznikly v důsledku porušení povinnosti Instituce a Navrhovatel je dosud neuhradil. Současně platí, že pokud jde o počátek běhu (subjektivní i objektivní) promlčecí lhůty k uplatnění nároku na náhradu škody spočívající v dluhu, ta běží nikoliv od vzniku dluhu, ale až od jeho splatnosti, když teprve od tohoto okamžiku se poškozený může domáhat, aby za něj škůdce dluh uhradil.

Nemajetkovou újmu, za níž lze podle § 2956 nového občanského zákoníku požadovat finanční náhradu, je zásah do osobnostních práv poškozeného, kterými jsou podle § 81

odst. 2 téhož zákona „zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy“. I podle nového občanského zákoníku nemajetková újma nespočívá pouze v porušení osobnostních práv, když postačí jen jejich ohrožení.

a. Škoda způsobená znemožněním získání hypotečního úvěru

Škoda (ve smyslu nového občanského zákoníku) způsobená znemožněním získání hypotečního úvěru by spočívala v rozdílu mezi uhrazenými a dlužnými náklady Navrhovatele na nájemní bydlení na straně jedné a uvažovanými náklady Navrhovatele na bydlení ve vlastní nemovitosti pořízené za prostředky ze zamýšleného hypotečního úvěru na straně druhé (které by zahrnovaly zjednodušeně řečeno nejen náklady Navrhovatele na zamýšlený hypoteční úvěr nad rámec jistiny tohoto úvěru, ale i platby Navrhovatele na služby spojené s bydlením ve vlastní nemovitosti, jakož i na údržbu této nemovitosti). I tato škoda by se skládala z dílčích škod, které Navrhovateli vznikaly uhrazením, resp. splatností nájemného za ten který měsíc, přičemž promlčecí lhůty by pro každou z těchto dílčích škod běžely zvlášť.

Pokud jde o vědomost Navrhovatele o tom, že mu znemožněním získání hypotečního úvěru v důsledku záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015 vznikla škoda, finanční arbitr vycházel z toho, že se Navrhovatel o vzniklé škodě dozvěděl v okamžiku, kdy uhradil, resp. kdy bylo splatné nájemné za ten který měsíc. Navrhovatel uhradil nájemné za duben roku 2015 dne 25. 4. 2015, za květen roku 2015 dne 21. 5. 2015, za červen roku 2015 dne 29. 6. 2015, za červenec roku 2015 dne 23. 7. 2015, za srpen roku 2015 dne 21. 8. 2015, za září roku 2015 dne 24. 9. 2015, za listopad roku 2015 dne 23. 11. 2015, za prosinec roku 2015 dne 31. 12. 2015, za leden roku 2016 nejpozději dne 31. 1. 2016, za únor roku 2017 nejpozději dne 28. 2. 2017, za duben roku 2017 dne 28. 4. 2017, za květen roku 2017 dne 31. 5. 2017, za červen roku 2017 dne 29. 6. 2017, za červenec roku 2017 dne 27. 7. 2017, za srpen roku 2017 dne 21. 8. 2017 a za prosinec roku 2017 nejpozději dne 31. 12. 2017. Nájemné Navrhovatele přitom bylo splatné vždy do konce toho kalendářního měsíce, za který bylo placeno.

O tom, že škodu spočívající ve znemožnění získání hypotečního úvěru způsobila Instituce, se Navrhovatel dozvěděl nejdříve dne 3. 9. 2015.

Subjektivní promlčecí lhůty dílčích nároků Navrhovatele na náhradu škody způsobené tím, že záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015 znemožnily Navrhovateli získat hypoteční úvěr, tedy začaly běžet ve dnech:

- 3. 9. 2015 ve vztahu ke škodě spočívající v rozdílu mezi nájemným Navrhovatele uhrazeným ve dnech 25. 4. 2015, 21. 5. 2015, 29. 6. 2015, 23. 7. 2015 a 21. 8. 2015 a uvažovanými náklady Navrhovatele na bydlení ve vlastní nemovitosti, konec těchto lhůt tak připadá na den 3. 9. 2018,
- ve dnech 24. 9. 2015, 31. 10. 2015, 23. 11. 2015, 31. 12. 2015, 31. 1. 2016, 29. 2. 2016, 31. 3. 2016, 30. 4. 2016, 31. 5. 2016, 30. 6. 2016, 31. 7. 2016, 31. 8. 2016, 30. 9. 2016, 31. 10. 2016, 30. 11. 2016, 31. 12. 2016, 31. 1. 2017 nejpozději dne 28. 2. 2017, 31. 3. 2017, 28. 4. 2017, 31. 5. 2017, 29. 6. 2017, 27. 7. 2017, 21. 8. 2017, 30. 9. 2017, 31. 10. 2017, 30. 11. 2017, nejpozději dne 31. 12. 2017 a 31. 1. 2018 ve vztahu ke škodě spočívající v rozdílu mezi nájemným Navrhovatele uhrazeným, resp. splatným v těchto dnech a uvažovanými náklady Navrhovatele na bydlení ve vlastní nemovitosti, konec těchto lhůt tak připadá na dny v období mezi 24. 9. 2018 a 31. 1. 2021.

Navrhovatel uplatnil svůj nárok na náhradu škody způsobené znemožněním získání hypotečního úvěru v důsledku negativních záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015 dne 29. 12. 2017, tedy před doběhnutím subjektivní promlčecí lhůty. V subjektivní promlčecí lhůtě se proto tyto dílčí nároky nepromlčely.

Co se týká objektivní promlčecí lhůty těchto dílčích nároků Navrhovatele, tato lhůta začala běžet uhrazením, resp. splatností nájemného za ten který měsíc, a tedy měla doběhnout v období mezi 25. 4. 2025 a dne 31. 1. 2028. Nároky Navrhovatele na náhradu škody způsobené znemožněním získání hypotečního úvěru v důsledku negativních záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015 tak nejsou promlčené a finanční arbitr je může, pokud budou splněny zákonné předpoklady, Navrhovateli přiznat.

b. Škoda způsobená znemožněním získání spotřebitelských úvěrů

Škoda způsobená znemožněním získání spotřebitelských úvěrů v důsledku záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015 by spočívala v rozdílu mezi uhrazenými a dlužnými platbami, k jejichž úhradě nad rámec jistiny se Navrhovatel zavázal Smlouvou Provident a Smlouvou Fair Credit, a platbami, které by Navrhovatel nad rámec jistiny srovnatelných úvěrů uhradil bankovním poskytovatelům. I tato souhrnná škoda by se skládala z dílčích škod, které Navrhovateli vznikaly uhrazením, resp. splatností jednotlivých splátek úvěrů ze Smlouvy Provident a Smlouvy Fair Credit, přičemž promlčecí lhůty by pro každou z těchto dílčích škod běžely zvlášť.

Pokud jde o vědomost Navrhovatele o tom, že mu vznikla škoda v souvislosti se znemožněním získání bankovních spotřebitelských úvěrů, Navrhovatel se tuto skutečnost mohl dozvědět v okamžiku, kdy uhradil, resp. nastala splatnost splátek úvěrů, které mu poskytly společnost Provident a společnost Fair Credit.

Jak finanční arbitr konstatoval shora, z podkladů řízení nevyplývá, zda, ani kdy Navrhovatel na Smlouvu Provident a smlouvu Fair Credit něčeho uhradil. Naproti tomu splatnost jednotlivých splátek vyplývá z těchto smluv, kdy splátky ze Smlouvy Provident byly splatné ve dnech 23. 6. 2017, 23. 7. 2017, 23. 8. 2017, 23. 9. 2017, 23. 10. 2017, 23. 11. 2017, 23. 12. 2017, 23. 1. 2018, 23. 2. 2018, 23. 3. 2018, 23. 4. 2018, 23. 5. 2018, 23. 6. 2018, 23. 7. 2018, 23. 8. 2018, 23. 9. 2018, 23. 10. 2018 a splátky ze Smlouvy Fair Credit byly splatné ve dnech 4. 12. 2017, 11. 12. 2017, 18. 12. 2017, 25. 12. 2017, 1. 1. 2018, 8. 1. 2018, 15. 1. 2018, 22. 1. 2018, 29. 1. 2018, 5. 2. 2018, 12. 2. 2018, 19. 2. 2018, 26. 2. 2018, 5. 3. 2018, 12. 3. 2018, 19. 3. 2018, 26. 3. 2018, 2. 4. 2018, 9. 4. 2018, 16. 4. 2018, 23. 4. 2018, 30. 4. 2018, 7. 5. 2018, 14. 5. 2018, 21. 5. 2018, 28. 5. 2018, 4. 6. 2018, 11. 6. 2018, 18. 6. 2018, 25. 6. 2018, 2. 7. 2018, 9. 7. 2018, 16. 7. 2018, 23. 7. 2018, 30. 7. 2018, 6. 8. 2018, 13. 8. 2018, 20. 8. 2018, 27. 8. 2018, 3. 9. 2018, 10. 9. 2018, 17. 9. 2018, 24. 9. 2018, 1. 10. 2018, 8. 10. 2018, 15. 10. 2018 a dne 22. 10. 2018. K těmto datům tak mohla být dána vědomost Navrhovatele ve vztahu k dílčím škodám.

Jestliže Navrhovatel před uzavřením Smlouvy Provident a Smlouvy Fair Credit zjistil, že mu kvůli sporným záznamům v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru bankovní poskytovatelé neposkytnou srovnatelné spotřebitelské úvěry (což však finanční arbitr nezjistil), mohla být ve shora uvedených dnech dána i vědomost Navrhovatele o tom, že za škodu způsobenou znemožněním získání bankovních spotřebitelských úvěrů odpovídá Instituce. Subjektivní promlčecí lhůta ve vztahu k dílčím škodám vzniklým uhrazením, resp. splatností splátek ze Smlouvy Provident tak začala běžet v období od 23. 6. 2017 do 23. 10. 2018, a tedy měla doběhnout v období od 23. 6. 2020 do 23. 10. 2021. Obdobně pokud jde o škody vzniklé uhrazením, resp. splatností splátek ze Smlouvy Fair Credit, subjektivní promlčecí lhůta ve vztahu k těmto dílčím nárokům začala běžet v období od 4. 12. 2017 do 22. 10. 2018, a tedy měla doběhnout v období od 4. 12. 2020 do 22. 10. 2021.

Jelikož Navrhovatel uplatnil nárok na náhradu škody způsobené znemožněním získání spotřebitelských úvěrů dne 29. 12. 2017, tedy před skončením subjektivní promlčecí lhůty, ani tyto nároky Navrhovatele se v subjektivní promlčecí lhůtě nepromlčely.

Objektivní promlčecí lhůta těchto nároků přitom (za shora uvedeného předpokladu, že se Navrhovatel dozvěděl před uzavřením Smlouvy Provident a Smlouvy Fair Credit, že získání srovnatelných bankovních spotřebitelských úvěrů znemožnila Instituce spornými záznamy v BRKI z období od ledna roku 2014 do února roku 2015) začala běžet současně s objektivní promlčecí lhůtou, a tedy měla doběhnout ve vztahu ke škodám vzniklým v souvislosti se Smlouvou Provident v období mezi 23. 6. 2027 a 23. 10. 2028 a v souvislosti se Smlouvou Fair Credit v období mezi 4. 12. 2027 a 22. 10. 2028.

Nároky Navrhovatele na náhradu škody způsobené znemožněním získání bankovních spotřebitelských úvěrů v důsledku negativních záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015 tedy nejsou promlčené a finanční arbitr může, pokud zjistí jejich oprávněnost, tyto nároky Navrhovateli přiznat.

c. Nemajetková újma Navrhovatele

O nemajetkové újmě, kterou měly Navrhovateli způsobit negativní záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015, se Navrhovatel dozvěděl nejpozději dne 30. 3. 2015. K tomuto dni tedy Navrhovatel věděl, že mu sporné záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015 způsobily nemajetkovou újmu, jakož i že osobu povinnou k náhradě této újmy je Instituce.

Subjektivní promlčecí lhůta tohoto nároku tak začala běžet nejpozději dne 30. 3. 2015, a tedy měla doběhnout dne 30. 3. 2018. Navrhovatel však svůj nárok na náhradu nemajetkové újmy způsobené obecně negativními záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru uplatnil dne 29. 12. 2017, tedy ještě před doběhnutím této lhůty. Tento nárok se tak v subjektivní promlčecí lhůtě nepromlčel.

Pokud jde o počátek běhu objektivní lhůty ve vztahu k tomuto nároku, resp. o okamžik, kdy Navrhovateli vznikla újma spočívající v újmě na jeho cti, jak finanční arbitr konstatoval shora, ke vzniku nemajetkové újmy se nevyžaduje, aby bylo osobnostní právo poškozeného porušeno, když postačí pouhé ohrožení tohoto práva. Po dni 1. 1. 2014 Instituce evidovala sporné záznamy ohledně Smlouvy o úvěru v BRKI pravidelně každý měsíc počínaje lednem 2014 a konče dubnem roku 2015 včetně. Každé takové evidování přitom bylo objektivně způsobilé ohrozit čest Navrhovatele, když přístup k údajům v BRKI měli všichni bankovní poskytovatelé úvěrů, a to bez ohledu na skutečnost, zda některý z těchto poskytovatelů nahlížel do záznamů v BRKI vztahujících se k Navrhovateli. Pokud tedy Instituce evidovala v BRKI nesprávné údaje ohledně Smlouvy o úvěru, porušila svou povinnost a od každého jednotlivého sdílení takových informací ohledně Smlouvy o úvěru v BRKI běží objektivní promlčecí lhůta jednotlivých dílčích nároků Navrhovatele. Objektivní promlčecí lhůty těchto dílčích nároků Navrhovatele tak začaly běžet v lednu roku 2014, v únoru roku 2014, v březnu roku 2014, v dubnu roku 2014, v květnu roku 2014, v červnu roku 2014, v červenci roku 2014, v srpnu roku 2014, v září roku 2014, v říjnu roku 2014, v listopadu roku 2014, v prosinci roku 2014, v lednu roku 2015 a v únoru roku 2015, a tedy měly doběhnout v období od ledna roku 2024 do února roku 2025. Navrhovatel však svůj nárok uplatnil dne 29. 12. 2017, tedy před uplynutím objektivní promlčecí lhůty promlčecí lhůty.

Nárok Navrhovatele na náhradu nemajetkové újmy způsobené spornými záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období po dni 1. 1. 2014 tedy není promlčený a finanční arbitr jej může Navrhovateli (za splnění zákonných předpokladů) přiznat.

6.7 Negativní záznam v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru a náhrada újmy Navrhovatele

Jelikož část nároků Navrhovatele na náhradu škody způsobené spornými záznamy v BRKI není promlčená a Navrhovatel neoznačil konkrétní negativní záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru, kterými mu Instituce způsobila škodu a nemajetkovou újmu, finanční arbitr musel pro posouzení nepromlčených nároků Navrhovatele posoudit oprávněnost veškerých

Navrhovatelem rozporovaných záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru, tedy všech záznamů z období od března roku 2013 do února roku 2015.

Jak podle § 420 a násl. starého občanského zákoníku, tak i podle úpravy § 2894 a násl. nového občanského zákoníku platí, že podmínkou vzniku nároku na náhradu újmy je porušení právní povinnosti, vznik újmy a příčinná souvislost mezi porušením povinnosti a újmou. Je přitom na poškozeném, aby existenci všech tří podmínek vzniku nároku na náhradu újmy doložil.

Pro dovození povinnosti nahradit způsobenou újmu musí být i v řízení před finančním arbitrem existence všech těchto předpokladů prokázána.

Finanční arbitr tak musel mimo jiné zjistit, zda Instituce evidencí dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru v BRKI porušila svou povinnost. Jelikož Instituce evidovala v BRKI dluh Navrhovatele na Sankcích, finanční arbitr takto zjišťoval, zda Původnímu věřiteli vznikl na Sankce nárok.

6.7.1. *Oprávněnost evidence dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru v BRKI*

Možnost sjednat si pro případ porušení povinnosti sankci upravuje starý občanský zákoník v § 544, podle něhož si smluvní strany mohou pro případ porušení povinnosti sjednat smluvní pokutu s tím, že podle odst. 2 tohoto ustanovení *„[s]mluvní pokutu lze sjednat jen písemně a v ujednání musí být určena výše pokuty nebo stanoven způsob jejího určení“*. Pro platné sjednání smluvní pokuty je přitom nezbytné, aby smluvní ujednání specifikovalo jak povinnost, za jejíž porušení smluvní pokuta náleží, tak i výši nebo způsob určení výše smluvní pokuty. Nezbytnou podmínkou pro vznik nároku Původního věřitele na Sankce tedy je písemné ujednání smluvních stran o tom, že v případě porušení povinnosti Navrhovatele zaplatit Původnímu věřiteli měsíční splátky ve sjednaném termínu vzniká Původnímu věřiteli nárok na Sankce v konkrétní výši.

Finanční arbitr nezjistil, že by Smlouva o úvěru ve smyslu listiny opatřené podpisy smluvních stran obsahovala ujednání o Sankcích (rozuměj ujednání vymezující jak povinnost, jejíž porušení je Sankcemi postiženo, tak i výši nebo způsob určení výše Sankcí), když ve vztahu k možnému prodlení Navrhovatele s úhradou měsíčních splátek obsahuje pouze toto prohlášení Navrhovatele: *„[z]ákazník výslovně a neodvolatelně souhlasí s tím, že pokud se dostane do prodlení se splácením úvěru, může Multiservis požadovat, aby zákazníkovi prováděl plátce jeho mzdy (zaměstnavatel) měsíční srážky ze mzdy, a to až do výše stanovené občanským soudním řádem v ustanoveních o výkonu rozhodnutí, až do úplného splacení úvěru včetně úroků a smluvní pokuty, a aby sraženou částku poukazyval na účet společnosti Multiservis“*. Smlouva o úvěru ve smyslu listiny opatřené podpisy smluvních stran tedy vůbec nezmiňuje Sankční úroky a ve vztahu k Sankčním poplatkům nijak neupřesňuje, v jaké části smluvní dokumentace je upravena jejich výše.

Původní věřitel však účtoval Navrhovateli Sankce na základě ujednání čl. 6 odst. 6.2 Obchodních podmínek *„[p]ro případ porušení povinnosti zákazníka poskytnout řádně a včas peněžité plnění v dohodnuté výši se sjednává úrok z prodlení ve výši dle aktuálního sazebníku. Kromě práva na úrok z prodlení vzniká věřiteli při porušení smlouvy zákazníkem podle tohoto odstavce též právo na smluvní pokutu podle aktuálního sazebníku“*. Při stanovení výše těchto Sankcí Původní věřitel vycházel ze Sazebníku, když Sankční poplatek účtoval podle ujednání Sazebníku *„[s]mluvní pokuta za prodlení se splácením úvěru 20 % z dlužné částky, minimálně však 100,- Kč“* a Sankční úrok podle ujednání Sazebníku *„[ú]rok z prodlení 0,1 % denně z dlužné částky“*.

Vložení smluvního ujednání o Sankcích mimo vlastní text Smlouvy o úvěru, jakož i jeho rozdělení do více dokumentů, kdy povinnost, jejíž porušení je Sankcemi postiženo, je specifikována v Obchodních podmínkách, kdežto výše Sankcí je upravena v Sazebníku,

však působí nepřehledně a značně ztěžuje možnost Navrhovatele seznámit se se zněním celého ujednání o Sankcích.

Současně, s přihlédnutím ke spotřebitelskému charakteru Smlouvy o úvěru finanční arbitř musí vykládat § 544 odst. 2 v souladu s komunitární úpravou spotřebitelských smluv, jak potvrdil Ústavní soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 6. 11. 2007, sp. zn. II. ÚS 3/06, když ve sporu týkajícím se smlouvy uzavřené dne 4. 3. 1995 konstatoval, že obecné soudy musí v takovém případě „nalézt takový výklad ustanovení občanského zákoníku ve znění účinném v době uzavření smlouvy mezi stěžovatelem a společností Z. I. s. r. o., který bude reflektovat nejen shora uváděné ústavněprávní podmínky, ale též i obsah a účel evropské ochrany spotřebitele obsažené v příslušných směrniciích, byť v okamžiku vzniku vztahu neexistovala v právním řádu výslovná úprava implementující tyto směrnice a ČR nebyla členem EU“.

Komunitární úprava ochrany spotřebitele zahrnovala v době uzavření Smlouvy o úvěru mimo jiné i směrnici Rady č. 93/13/EHS ze dne 5. 4. 1993, o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách (dále jen „Směrnice“).

Finanční arbitř proto musel při výkladu § 544 odst. 2 starého občanského zákoníku zohlednit i obsah a účel Směrnice.

Podle čl. 3 odst. 1 a 2. Směrnice „[s]mluvní podmínka, která nebyla individuálně sjednána, je považována za nepřiměřenou, jestliže v rozporu s požadavkem přiměřenosti způsobuje významnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran, které vyplývají z dané smlouvy, v neprospěch spotřebitele. Podmínka je vždy považována za nesjednanou individuálně, jestliže byla sepsána předem, a spotřebitel proto nemohl mít žádný vliv na obsah podmínky“.

Obchodní podmínky i Sazebník jsou dokumenty formulářového typu, když byly předem vyhotoveny Původním věřitelem a Navrhovatel neměl sebemenší možnost ovlivnit jejich znění. Obsah Obchodních podmínek a Sazebníku proto lze podrobit testu přiměřenosti ve smyslu Směrnice.

Podle čl. 3 odst. 3 Směrnice „[p]říloha obsahuje informativní a nevyčerpávající seznam podmínek, které mohou být pokládány za nepřiměřené“. Podle bodu 1. písm. i) přílohy Směrnice je nepřiměřenou podmínka, jejímž „cílem nebo následkem je neodvolatelný závazek spotřebitele, aby plnil podmínky, se kterými se nemohl seznámit před uzavřením smlouvy“.

Skutečnost, že Smlouva o úvěru ve smyslu listiny opatřené podpisy smluvních stran neobsahuje ujednání o Sankcích, z něhož by byla zřejmá jak povinnost, jejíž porušení je Sankcemi postiženo, tak i výše Sankcí nebo způsob jejich určení, není v ní uvedeno, že Sankce jsou upraveny zčásti v Obchodních podmínkách a zčásti v Sazebníku a ani v ní není odkaz na konkrétní ujednání těchto dokumentů, která Sankce upravují, Navrhovateli znemožnila, aby se před podpisem Smlouvy o úvěru s ujednáním o Sankcích skutečně seznámil.

Obdobně se k možnosti spotřebitele seznámit se před podpisem smlouvy se sankčním ujednáním vyslovil i Nejvyšší soud České republiky, když ve svém rozhodnutí ze dne 28. 2. 2017, sp. zn. 32 ICdo 86/2015, konstatoval, že „nelze přisvědčit dovolatelce, že strany si sjednaly smluvní pokutu přímo v textu předmětných smluv odkazem na všeobecné podmínky. Listina, na niž strany připojily svůj podpis, co do smluvní pokuty obsahuje toliko informaci, že ‘zájemce a T-Mobile si pro případ porušení povinností vyplývajících z Účastnické smlouvy sjednávají smluvní pokuty, které jsou uvedeny ve VPST, v podmínkách služby Internet ADSL, v Ceníku služeb nebo v dalších obchodních podmínkách, které jsou součástí Účastnické smlouvy’. Tvrzení žalobkyně, že ‘už tato formulace je sjednáním smluvní pokuty jako takové’, neobstojí. Z uvedeného ujednání

pro strany nevyplývají žádná konkrétní práva ani povinnosti, není z něj patrné, splnění jaké konkrétní smluvní povinnosti je zajištěno smluvní pokutou v každém z uvedených dokumentů, ani výše smluvní pokuty nebo způsob jejího určení. Jde pouze o odkaz na tři konkrétní dokumenty a na další, blíže nespecifikované obchodní podmínky, které jsou součástí Účastnické smlouvy, to vše bez označení konkrétních ustanovení, která se vztahují ke smluvní pokutě. Z textu smlouvy se nepodává, zda jsou ujednání o smluvní pokutě obsažena na více místech všeobecných podmínek a dalších uvedených dokumentů nebo jen v některém z nich. Ze smlouvy nelze zjistit ani to, jaké znění těchto dokumentů (ke kterému datu) bude v případě porušení té které povinnosti použito. Pouhý odkaz v textu smlouvy na ustanovení o smluvní pokutě ve všeobecných podmínkách a v dalších specifikovaných i nespecifikovaných dokumentech vytváří pro spotřebitele překážku pro to, aby se s takovým ujednáním před uzavřením smlouvy skutečně seznámil. Jde o ujednání podřaditelné pod ustanovení § 56 odst. 1 obč. zák., neboť v rozporu s požadavkem dobré víry znamená k újmě spotřebitele značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran, a je proto s ohledem na § 55 odst. 2 obč. zák. neplatné. Úprava § 56 odst. 3 písm. g) starého občanského zákoníku ve znění po novele, na kterou Nejvyšší soud České republiky v citovaném rozhodnutí odkazuje, přitom vychází z bodu 1. písm. i) přílohy Směrnice, a tedy citované závěry tohoto rozhodnutí lze (v souladu s povinností finančního arbitra vykládat § 544 odst. 2 starého občanského zákoníku v souladu s obsahem a účelem Směrnice) aplikovat i na Smlouvu o úvěru.

Ustanovení § 544 odst. 2 starého občanského zákoníku je tedy nutné ve světle Směrnice vykládat tak, že v případě smluv uzavřených před dnem 1. 1. 2001 mezi podnikatelem a osobou v postavení odpovídajícím postavení spotřebitele musí být celé sankční ujednání (jak označení povinnosti, jejíž porušení je sankcí postíženo, tak i výše nebo způsob určení výše sankce) uvedeno přímo ve smlouvě ve smyslu listiny opatřené podpisy smluvních stran, případně musí být v této smlouvě označeno konkrétní ujednání navazující smluvní dokumentace, které sankci upravuje, popřípadě musí být jednoznačně určité označeno i konkrétní znění této dokumentace.

S ohledem na shora uvedené nemůže finanční arbitr než konstatovat, že ujednání o Sankcích nesplňuje podmínky § 544 odst. 2 starého občanského zákoníku.

Podle § 39 starého občanského zákoníku je absolutně neplatný „*právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí dobrým mravům*“.

Ujednání čl. 6. odst. 6.2 Obchodních podmínek a ujednání Sazebníku o Sankčním úroku a Sankčním poplatku jsou proto absolutně neplatná podle § 39 starého občanského zákoníku pro rozpor se zákonem.

Pokud jde o námitku promlčení, kterou ve vztahu k právu Navrhovatele namítnout neplatnost ujednání Smlouvy o úvěru o Sankcích, vznesla Instituce, právo dovolat se absolutní neplatnosti smlouvy se nepromlčuje. Finanční arbitr odkazuje na závěry Nejvyššího soudu České republiky v rozhodnutí ze dne 11. 6. 2009, sp. zn. 25 Cdo 5020/2008, že „*[p]rávo dovolat se absolutní neplatnosti právního úkonu nepodléhá promlčení*“. Námitka Instituce se tedy neuplatní.

S ohledem na shora uvedené Původnímu věřiteli nevznikl nárok na Sankce, a tedy Instituce evidovala dluh Navrhovatele v BRKI neoprávněně.

6.7.2. Újma Navrhovatele

Jelikož finanční arbitr zjistil, že Instituce porušila svou povinnost, když v BRKI neoprávněně evidovala záznam o dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru, finanční arbitr dále zjišťoval, zda Navrhovateli vznikla újma, jejíž náhrady se v řízení domáhá.

Pokud jde o majetkovou újmu, jejíž náhrady se Navrhovatel v řízení domáhá, jelikož Navrhovatel neoznačil konkrétní záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru, které mu měly tuto škodu způsobit, finanční arbitr musel při zjišťování výše této škody zohlednit skutečnost, že škoda ve smyslu starého občanského zákoníku (na rozdíl od úpravy nového občanského zákoníku) nezahrnuje dosud neuhrazené dluhy poškozeného.

Pokud jde o škodu ve výši 355.742,- Kč, kterou Instituce způsobila Navrhovateli tím, že mu znemožnila získat zamýšlený hypoteční úvěr, jak finanční arbitr konstatoval v souvislosti s Institucí namítnutým promlčením tohoto nároku, taková škoda by spočívala v rozdílu mezi náklady Navrhovatele na nájemní bydlení a na bydlení ve vlastní nemovitosti pořízené za prostředky ze zamýšleného hypotečního úvěru. Náklady Navrhovatele na bydlení ve vlastní nemovitosti by přitom zahrnovaly jak náklady na zamýšlený hypoteční úvěr, tak i náklady na služby spojené s bydlením ve vlastní nemovitosti, jakož i na údržbu této nemovitosti.

Finanční arbitr tedy zjišťoval, jaké byly náklady Navrhovatele na nájemní bydlení, jakož i jaké by byly náklady Navrhovatele na bydlení v zamýšlené vlastní nemovitosti.

V období od dubna roku 2015 do ledna roku 2018 Navrhovatel byl povinen uhradit na nájemném celkem 333.882,- Kč, když takto uhradil částku ve výši 158.183,- Kč.

Naproti tomu Navrhovatel přes opakované výzvy finančního arbitra (viz výzva ze dne 17. 1. 2018, č. j. FA/SR/SU/493/2017 – 1, ze dne 28. 2. 2018, č. j. FA/SR/SU/493/2017 – 3, a ze dne 21. 3. 2018, č. j. FA/SR/SU/493/2017 – 4) nedoložil, kolik by činily jeho náklady na bydlení v zamýšlené vlastní nemovitosti, když finančnímu arbitrovi nad rámec Rezervace úrokové sazby, která však byla adresována Manželovi Navrhovatele a nikoliv Navrhovateli, a E-mailové zprávy, ze které však nevyplývá, že nabídka v ní uvedených úvěrových produktů byla určena Navrhovateli nebo Manželovi Navrhovatele, nepředložil žádné podklady, ze kterých by výše byť jen části těchto uvažovaných nákladů Navrhovatele vyplývala.

Finanční arbitr tak nezjistil konkrétní výši újmy, která Navrhovateli vznikla v důsledku zamítnutí žádosti o hypoteční úvěr.

Co se týká škody Navrhovatele ve výši 55.000,- Kč (38.000,- Kč + 11.000,- Kč + 6.000,- Kč), kterou Instituce způsobila Navrhovateli tím, že mu znemožnila získat od bankovních poskytovatelů spotřebitelské úvěry v celkové výši 84.000,- Kč (60.000,- Kč + 15.000,- Kč + 9.000,- Kč), jak finanční arbitr konstatoval v souvislosti se zkoumáním promlčení tohoto nároku, Navrhovatel v řízení nedoložil, že se společností Fair Credit uzavřel nad rámec Smlouvy Fair Credit nějakou další úvěrovou smlouvu. Finanční arbitr se proto v řízení zabývá škodou, která Navrhovateli vznikla v souvislosti se znemožněním získání bankovních spotřebitelských úvěrů ve výši 75.000,- Kč (60.000,- Kč + 15.000,- Kč), která spočívá v rozdílu mezi úhradami, resp. dlužnými platbami Navrhovatele nad rámec jistin spotřebitelských úvěrů ze Smlouvy Provident a Smlouvy Fair Credit na straně jedné a uvažovanými platbami Navrhovatele nad rámec jistin srovnatelných bankovních spotřebitelských úvěrů na straně druhé.

Finanční arbitr tedy zjišťoval, kolik Navrhovatel uhradil na úrocích a poplatcích ze Smlouvy Provident a Smlouvy Fair Credit, resp. kolik byl povinen takto uhradit, jakož i k jakým platbám nad rámec jistiny úvěru by se Navrhovatel zavázal smlouvami o poskytnutí srovnatelných spotřebitelských úvěrů uzavřenými s bankovními poskytovateli.

Pokud jde o úvěr ze Smlouvy Provident, Navrhovatel nedoložil, kolik na tuto smlouvu uhradil, natož, že na základě této smlouvy zaplatil nad rámec jistiny poskytnutého úvěru částku 38.000,- Kč, když mimo samotnou Smlouvu Provident v řízení Navrhovatel nepředložil žádné doklady vztahující se k tomuto úvěrovému vztahu. Ze Smlouvy Provident je však zřejmé, že se Navrhovatel touto smlouvou zavázal zaplatit v období od 23. 6. 2017 do 23. 5. 2019

na úrocích z úvěru a poplatcích částku 34.549,- Kč. Vlastním výpočtem pak finanční arbitr zjistil, že se Navrhovatel touto smlouvou zavázal zaplatit ke dni vydání tohoto rozhodnutí celkem 17 měsíčních splátek, v jejichž rámci měl zaplatit na úrocích a poplatcích celkem 28.656,51 Kč.

Co se týká úvěru ze Smlouvy Fair Credit, ani v tomto případě Navrhovatel v řízení nepředložil nad rámec samotné Smlouvy Fair Credit žádné další doklady vztahující se k tomuto úvěrovému vztahu. Finanční arbitr proto nezjistil, kolik Navrhovatel na základě této smlouvy zaplatil na úrocích z úvěru a poplatcích. Ze Smlouvy Fair Credit však finanční arbitr zjistil, že se Navrhovatel zavázal zaplatit v období od 4. 12. 2017 do 7. 1. 2019 společnosti Fair Credit na smluvních úrocích a poplatcích částku 11.100,- Kč (a nikoliv 11.000,- Kč, jak tvrdí Navrhovatel). Vlastním výpočtem pak finanční arbitr zjistil, že se Navrhovatel touto smlouvou zavázal zaplatit ke dni vydání tohoto rozhodnutí celkem 48 týdenních splátek, v jejichž rámci měl zaplatit na úrocích a poplatcích celkem 9.475,83 Kč.

Finanční arbitr tak zjistil, že ke dni vydání tohoto rozhodnutí vznikly Navrhovateli na smluvních úrocích z úvěru a poplatcích v souvislosti se Smlouvou Provident a Smlouvou Fair Credit dluhy v celkové výši 38.132,34 Kč (28.656,51 Kč + 9.475,83 Kč).

Pokud jde o uvažované dluhy Navrhovatele ze spotřebitelských úvěrů, jejichž poskytnutí bankovními poskytovateli znemožnil záznam v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru, Navrhovatel přes opakované výzvy finančního arbitra (viz výzva ze dne 28. 2. 2018, č. j. FA/SR/SU/493/2017 – 3, a ze dne 21. 3. 2018, č. j. FA/SR/SU/493/2017 – 4) výši těchto uvažovaných dluhů nedoložil, když v řízení nepředložil byť jen jediné vyjádření bankovního poskytovatele, ze kterého by bylo možné zjistit možnou výši těchto dluhů.

Ačkoliv tedy finanční arbitr zjistil, že Navrhovateli vznikly dluhy na smluvních úrocích z úvěru a poplatcích ze Smlouvy Provident a ze Smlouvy Fair Credit ve výši 45.649,- Kč, finanční arbitr nezjistil konkrétní výši škody, která Navrhovateli vznikla v důsledku znemožnění získání srovnatelných úvěrů od bankovních poskytovatelů.

Co se týká nemajetkové újmy, za níž Navrhovatel požaduje zadostiučinění v penězích v částce 39.258,- Kč, finanční arbitr zjišťoval, zda Navrhovateli vznikla tato újma, tedy zda evidence dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru v BRKI poškodila osobnostní právo, resp. čest Navrhovatele.

Jak finanční arbitr konstatoval v souvislosti s vypořádáním námítky promlčení nároku Navrhovatele na náhradu nemajetkové újmy způsobené negativními záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015, k zásahu do osobnostního práva se nevyžaduje, aby bylo toto právo přímo poškozeno, když postačí jeho ohrožení.

Právo Navrhovatele na zachování jeho cti tedy mohlo být porušeno již tím, že Instituce sdílela v BRKI, který je přístupný dalším bankovním poskytovatelům úvěrů, nepravdivou informaci o tom, že Navrhovatel na Smlouvu o úvěru dluží 893,- Kč. BRKI však obsahoval vedle informace o dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru i další negativní informaci ohledně platební morálky Navrhovatele, když v něm společnost Česká spořitelna evidovala záznam o prodlení Navrhovatele s úhradou jeho závazku z Kontokorentu ČS. Podle BRKI byl Navrhovatel v prodlení s úhradou tohoto závazku po dobu od 1 do 14 měsíců.

Ostatní bankovní poskytovatelé úvěrů tak mohli nabýt přesvědčení, že Navrhovatel nesplácí své závazky řádně již na základě záznamů týkajících se Kontokorentu ČS, tedy bez ohledu na záznam ohledně Smlouvy o úvěru.

S ohledem na uvedené nelze dospět k závěru, že záznam o dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru evidovaný v BRKI v období od ledna roku 2014 do února roku 2015 způsobil

Navrhovateli nemajetkovou újmu v podobě ohrožení jeho cti, když obsah BRKI již zahrnoval záznamy o prodlení Navrhovatele s úhradou jiného úvěrového závazku.

Tento závěr finančního arbitra přitom není v rozporu s obsahem Oznámení UniCredit Bank, v němž společnost UniCredit Bank zamítla Žádost o hypoteční úvěr, tedy společnou žádost Navrhovatele a Manžela Navrhovatele, z důvodu „výsledku vyhledávání v databázi umožňující posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr: CBCB – Czech Banking Credit Bureau / CNCB – Czech Non-Banking Credit Bureau, z.s.p.o.“. Oznámení UniCredit Bank totiž neupřesňuje, kterého z žadatelů o úvěr se uvedené záznamy v databázích týkaly, ani zda šlo o záznamy v BRKI nebo v Nebankovním registru klientských informací. Z tohoto dokumentu tedy nevyplývá, že sporné záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru poškodily čest Navrhovatele.

Jak finanční arbitr konstatoval shora, Navrhovatel nad rámec Oznámení UniCredit Bank přes opakované výzvy finančního arbitra (viz výzva ze dne 28. 2. 2018, č. j. FA/SR/SU/493/2017 - 3, a ze dne 21. 3. 2018, č. j. FA/SR/SU/493/2017 – 4), nepředložil žádná další vyjádření bankovních poskytovatelů úvěrů, ze kterých by bylo možné usuzovat, že tito poskytovatelé považovali Navrhovatele v důsledku záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru za někoho, kdo řádně neplní své závazky.

Z Navrhovatelem předložených dokladů ani z jiných podkladů řízení tak finanční arbitr nezjistil, že by Instituce záznamem o dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru v BRKI ohrozila, resp. poškodila čest Navrhovatele, když bankovní poskytovatelé úvěrů v důsledku těchto záznamů mohli považovat, resp. považovali Navrhovatele za někoho, kdo neplní své závazky.

Finanční arbitr tak nezjistil, že by Navrhovateli vznikla nemajetková újma, jejíž náhrady se v řízení domáhá.

V souladu s ustálenou rozhodovací praxí obecných soudů (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2003, sp. zn. 25 Cdo 313/2003) platí, že pokud v řízení není prokázána buď jen jedna ze základních podmínek vzniku povinnosti nahradit újmu (porušení povinnosti, vznik újmy, nebo příčinná souvislost mezi tímto porušením a újmou), finanční arbitr se nemusí z důvodu procesní ekonomie zabývat jejími dalšími podmínkami. Proto, pokud jde o škodu, kterou měla Instituce způsobit Navrhovateli tím, že mu znemožnila získat bankovní spotřebitelský úvěr ve výši 9.000,- Kč, a Navrhovatel si proto takový úvěr zajistil u společnosti Fair Credit, které měl nad rámec poskytnuté jistiny zaplatit na úrocích a poplatcích částku 6.000,- Kč, jelikož Navrhovatel v řízení nedoložil, že mu taková újma vznikla (když neprokázal, že se společností Fair Credit, případně s jinou nebankovní společností, uzavřel popisovanou úvěrovou smlouvu), finanční arbitr se dále nezabýval příčinnou souvislostí mezi evidencí dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru v BRKI a takto vzniklou újmou.

Obdobně pokud jde o náhradu nemajetkové újmy, již se Navrhovatel v řízení domáhá, jelikož nebyl naplněn jeden z předpokladů pro vznik povinnosti Instituce nahradit Navrhovateli nemajetkovou újmu, když finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel takovou újmu utrpěl, finanční arbitr se dále nezabýval příčinnou souvislostí mezi evidencí dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru v BRKI a nemajetkovou újmou Navrhovatele.

6.7.3. Příčinná souvislost mezi záznamy v BRKI a škodou Navrhovatele

Jelikož finanční arbitr zjistil, že Instituce evidencí dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru v BRKI porušila svou povinnost a že Navrhovatel uhradil za období od dubna roku 2015 do ledna roku 2018 nájemné, resp. že Navrhovateli vznikly za tuto dobu dluhy na nájemném, jakož i že Navrhovateli vznikly na základě Smlouvy Provident a Smlouvy Fair Credit dluhy na úrocích z úvěrů poskytnutých na základě těchto smluv a poplatcích s těmito úvěry

spojenými, finanční arbitr zjišťoval, zda je dána příčinná souvislost mezi uvedeným porušením povinnosti Instituce a náklady a dluhy Navrhovatele.

Příčinná souvislost mezi porušením povinnosti Instituce a újmou Navrhovatele by byla dána pouze v případě, že by bankovní poskytovatelé zamítli žádosti Navrhovatele o úvěr v důsledku negativních záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru, resp. nebýt záznamů o dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru v BRKI, bankovní poskytovatelé by žádosti Navrhovatele nezamítli. Takovou skutečnost by bylo možné doložit např. prohlášením bankovního poskytovatele o tom, že ten žádost Navrhovatele zamítl z důvodu negativního záznamu v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru.

Pokud jde o zamítnutí Žádosti o hypoteční úvěr, jak finanční arbitr konstatoval shora, Oznámení UniCredit Bank obsahuje pouze nekonkrétní informaci o tom, že společnost UniCredit Bank zamítla společnou žádost Navrhovatele a Manžela Navrhovatele v důsledku záznamů týkajících se žadatelů v BRKI a/nebo Nebankovním registru klientských informací.

Oznámení UniCredit Bank nijak neupřesňuje, která z uvedených databází obsahuje informace, z nichž společnost UniCredit Bank při vyhodnocení Žádosti o hypoteční úvěr vycházela. Společnost UniCredit Bank v tomto dokumentu dokonce ani neupřesňuje, kterého z žadatelů o úvěr se uvedené záznamy v databázích týkaly. Nadto, i v případě, že by Oznámení UniCredit Bank označilo jako důvod zamítnutí Žádosti o hypoteční úvěr obsah BRKI týkající se Navrhovatele, tyto záznamy obsahovaly negativní informace i ve vztahu ke Kontokorentu ČS, když zahrnovaly informaci o opakovaném prodlení Navrhovatele s úhradou tohoto závazku. Záznamy ohledně Kontokorentu ČS přitom měly být v BRKI evidovány ještě po dobu 4 let od zániku tohoto závazku, ke kterému došlo dne 30. 9. 2014, tedy do dne 30. 9. 2018. Námitka Navrhovatele, že v době podání Žádosti o hypoteční úvěr „*byl kontokorent vyrovnan celý*“, je proto lichá.

Z Oznámení UniCredit Bank tak nevyplývá, že důvodem zamítnutí Žádosti o hypoteční úvěr byl negativní záznam v BRKI týkající se Smlouvy o úvěru.

Nad rámec Oznámení UniCredit Bank však Navrhovatel v řízení nepředložil žádné doklady, kterými by doložil své tvrzení, že mu negativní záznam v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru znemožnil získat hypoteční úvěr.

Finanční arbitr tak nezjistil, že by Instituce evidováním negativní informace v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru Navrhovateli znemožnila získat v roce 2015 hypoteční úvěr od společnosti UniCredit Bank.

Co se týká škody Navrhovatele, kterou mu Instituce způsobila tím, že mu negativní záznam v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru znemožnil získat spotřebitelské úvěry od bankovních poskytovatelů, pro přiznání tohoto nároku by v řízení muselo být mimo jiné postaveno na jisto, že Navrhovatel před uzavřením Smlouvy Provident a Smlouvy Fair Credit žádal o poskytnutí spotřebitelských úvěrů bankovní poskytovatele, jakož i že tito poskytovatelé žádosti Navrhovatele zamítli kvůli negativnímu záznamu v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru.

Navrhovatel však přes opakované výzvy finančního arbitra (viz výzva ze dne 28. 2. 2018, č. j. FA/SR/SU/493/2017 – 3, a ze dne 21. 3. 2018, č. j. FA/SR/SU/493/2017 – 4) v řízení nepředložil žádné doklady o tom, že bankovní poskytovatelé zamítli žádosti Navrhovatele o spotřebitelský úvěr z důvodu negativního záznamu v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru, když ani nedoložil, že před uzavřením Smlouvy Provident a Smlouvy Fair Credit žádal tyto poskytovatele o spotřebitelský úvěr, a finančnímu arbitrovi toliko sdělil „*[d]oložit mé žádosti a zamítnutí ze všech bank, které jsem žádala o úvěr, nedokážu, protože jsem žádala prostřednictvím internetu a byla jsem rovněž odmítnuta emailem, který obsahoval pouze strohé zamítnutí bez udání důvodu, ale to jsem bohužel vymazala*“.

Finanční arbitr tak nezjistil, že by Instituce evidováním negativní informace v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru Navrhovatelé znemožnila získat spotřebitelské úvěry od bankovních poskytovatelů.

Ačkoliv Navrhovatel apeluje na finančního arbitra, aby při svém rozhodování vycházel ze skutečností, které „*ač jsou nedoložitelné, mohou člověku ublížit fyzicky i psychicky, a to se stalo v tomto případě*“, finanční arbitr musí při svém rozhodování vycházet jen ze skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy, a ze skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Finanční arbitr připomíná, že jeho rozhodnutí musí být podloženo dostatečnými důkazy. Rozhodnutí finančního arbitra podléhá přezkumu ze strany obecných soudů, finanční arbitr proto nemůže vybočit z ustálené soudní rozhodovací praxe. Finanční arbitr tak nemůže vyhovět žádosti Navrhovatele, aby rozhodl na základě jeho ničím nedoložených tvrzení.

Finanční arbitr shrnuje, že ze shromážděných podkladů se mu nepodařilo zjistit, že by evidencí negativních záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru Instituce způsobila Navrhovatelé jakoukoliv újmu, když z Oznámení UniCredit Bank tato skutečnost nevyplývá a nad rámec tohoto dokumentu Navrhovatel nepředložil žádné doklady, z nichž by bylo možné dospět k opačnému závěru.

7. K výrokům nálezu

Instituce zajistila ke dni 1. 12. 2017 z BRKI výmaz veškerých záznamů ohledně Smlouvy o úvěru, odpadla část předmětu sporu, tedy posouzení nároku Navrhovatele na výmaz negativních záznamů ohledně Smlouvy o úvěru z BRKI, finanční arbitr proto v této části řízení zastavil pro bezpředmětnost návrhu, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto nálezu.

K námitce Instituce, že nárok Navrhovatele na náhradu újmy je promlčený, finanční arbitr zjistil, že promlčené jsou pouze některé nároky Navrhovatele na náhradu újmy způsobené negativními záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od února roku 2013 do prosince roku 2013 (některé dílčí nároky na náhradu škody způsobené znemožněním získání hypotečního úvěru a nárok na náhradu nemajetkové újmy).

Pokud jde o nepromlčené nároky Navrhovatele na náhradu újmy (některé dílčí nároky na náhradu škody způsobené znemožněním získání hypotečního úvěru a nárok na náhradu škody způsobené znemožněním získání spotřebitelských úvěrů, to vše v důsledku negativních záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od února roku 2013 do prosince roku 2013, jakož i veškeré nároky Navrhovatele na újmy způsobené negativními záznamy v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru z období od ledna roku 2014 do února roku 2015), finanční arbitr nezjistil, že by Instituce Navrhovatelé znemožnila získat hypoteční úvěr, když Navrhovatel v řízení nedoložil a finanční arbitr ani nezjistil žádné skutečnosti, ze kterých by vyplývalo, že společnost UniCredit Bank zamítla Žádost o hypoteční úvěr v důsledku negativních záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru.

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů nezjistil, že by Instituce Navrhovatelé znemožnila získat spotřebitelské úvěry, když Navrhovatel v řízení nedoložil a finanční arbitr ani nezjistil žádné skutečnosti, ze kterých by vyplývalo, že bankovní poskytovatelé zamítli žádosti Navrhovatele o spotřebitelské úvěry v důsledku negativních záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru.

Nadto, pokud jde o vyhodnocení žádosti o poskytnutí úvěru obecně, poskytovatelé úvěrů při tomto posouzení zohledňují řadu okolností, např. výši příjmů a výdajů žadatele o úvěr, věk žadatele, údaje o platební morálce žadatele obsažené v BRKI a v Nebankovním registru klientských informací apod. I pokud by tedy bylo v řízení postaveno na jisto, že bankovní poskytovatelé úvěrů zamítli žádosti Navrhovatele o spotřebitelské úvěry, bez dalšího

by nebylo možné dovodit, že k těmto zamítnutím došlo v důsledku záznamů v BRKI, natož že k nim došlo v důsledku záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru.

Finanční arbitr nezjistil, že by Instituce způsobila Navrhovateli nemajetkovou újmu, když Navrhovatel v řízení nedoložil a finanční arbitr ani nezjistil žádné skutečnosti, ze kterých by vyplývalo, že bankovní poskytovatelé úvěrů mohli nabýt v důsledku negativních záznamů v BRKI ohledně Smlouvy o úvěru přesvědčení, že Navrhovatel neplní své závazky, když BRKI obsahoval negativní informace o platební morálce Navrhovatele i ve vztahu ke Kontokorentu ČS.

Z výše uvedených důvodů finanční arbitr nemohl přisvědčit nároku Navrhovatele na náhradu škody ve výši 410.742,- Kč a na náhradu nemajetkové újmy ve výši 39.258,- Kč. Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto nálezu.

Poučení:

Proti tomuto nálezu lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námítky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námítky se lze vzdát. Včas podané námítky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námítkami, je v právní moci.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se
Navrhovatel – do vlastních rukou na adresu ■■■
Instituce – datová schránka 3kpd8nk

